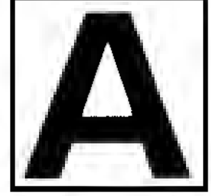
कर सहायक गट - क - २०१५
परीक्षा दि. ०७ जून, २०१५

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

2015 Code : **Z05**



प्रश्नपुस्तिका

मराठी, इंग्रजी, सामान्य ज्ञान, बुद्धिमत्ता चाचणी, मूलभूत गणितीय कौशल्य आणि पुस्तपालन व लेखाकर्म

वेळ : 2 (दोन) तास

एकूण प्रश्न : 200
एकूण गुण : 400

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **200** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								

केंद्राची संकेताक्षरे — शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटच्या पृष्ठावर पहा

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1. पुढीलपैकी कोणता शब्द 'पृथ्वी' या शब्दास समानार्थी *नाही* ?
(1) अवनी (2) क्षमा (3) दारा (4) वसुंधरा

2. 'लढाऊ' या धातुसाधिताची रचना पुढीलपैकी कोणता प्रत्यय जोडून झालेली आहे ?
(1) 'ऊ' – योग्यतादर्शक (2) 'आऊ' – योग्यतादर्शक
(3) प्रत्यय जोडलेला नाही (4) शून्य प्रत्यय

3. दिलेल्या शब्दाचा ध्वन्यार्थ ओळखा.
'थड'
(1) गार (2) किनारा (3) आघात (4) गर्दी

4. पुढीलपैकी मराठी प्रत्यय लागून झालेली शब्दसाधिते कोणती, ते ओळखा.
(1) राघव, सौभद्र, कायिक, उत्कंठित (2) नवीन, राजकीय, जडत्व, श्रीमान
(3) लौकिक, आनंदित, कुलीन, महत्त्व (4) भरडा, मातकट, शेतकी, भोळसर

5. 'पुनरावृत्ती' हा संधी कसा सोडवला जाईल ?
(1) पुनः + आवृत्ती (2) पुनर् + आवृत्ती
(3) पुनः + वृत्ती (4) पुनर् + वृत्ती

6. दिलेल्या पर्यायातील स्वरसंधी असणारा पर्याय निवडा.
(1) वाक्पती (2) सदाचार
(3) सन्मती (4) गुरुपदेश

7. दिलेल्या वाक्यातील प्रयोगाचा प्रकार ओळखा.
'तिचे गाणे गाऊन झाले'
(1) समापन कर्मणी (2) नवीन कर्मणी
(3) शक्य कर्मणी (4) पुरुष कर्मणी

8. 'तू मला खूप मदत केलीस.' या वाक्यातील प्रयोग कोणता ?
(1) कर्तृ-कर्म संकर (2) कर्म-भाव संकर
(3) कर्तृ-भाव संकर (4) कर्मणी

9. पुढीलपैकी लिंग वचनाप्रमाणे विकार होणारा शब्द कोणता ?

(1) सुंदर (2) कडू (3) रानटी (4) शहाणा

10. परिणामबोधक संयुक्तवाक्य बनविताना कोणत्या उभयान्वयी अव्ययांचा वापर होतो ?

(1) म्हणून, सबब (2) अथवा, किंवा

(3) परी, पण (4) व, आणि

11. 'समाजात परिवर्तन घडवून आणणे हे सामुहिक स्वरूपाचे कार्य आहे.'
या वाक्याचे नकारार्थी वाक्यात रूपांतर कसे होईल ?

(1) समाजात परिवर्तन घडवून आणणे हे सामूहिक स्वरूपाचे कार्य नाही.

(2) समाजात परिवर्तन घडवून आणणे हे वैयक्तिक स्वरूपाचे कार्य नाही.

(3) समाजात परिवर्तन न घडवणे हे सामूहिक स्वरूपाचे कार्य आहे.

(4) समाजात परिवर्तन घडू न देणे हे सामूहिक स्वरूपाचे कार्य आहे.

12. योग्य जोड्या जुळवा.

अ.	वाट धरणे	I.	लुटणे
ब.	वाट मारणे	II.	निकालात निघणे
क.	वाट लागणे	III.	रहदारी असणे
ड.	वाट वाहणे	IV.	प्रतिबंध करणे

	अ	ब	क	ड
(1)	III	IV	II	I
(2)	IV	I	II	III
(3)	I	IV	III	II
(4)	III	IV	I	II

13. पर्यायी उत्तरांतील गटाबाहेरचा शब्द कोणता ?

(1) खुळा (2) कोवळा (3) काम (4) घाम

14. खालील जोडशब्दातील पर्यायी उत्तरांतील कोणत्या पोटशब्दाचे उत्तर बरोबर आहे ?
'वाक्पती'

(1) वाञ् + पती (2) वाङ् + पती (3) वाक् + पती (4) वाग् + पती

15. पुढे 'अनल' या शब्दाचे समानार्थी शब्द दिले आहे. अचूक पर्याय निवडा.
(1) विस्तव, पादप, अग्नी, वन्ही (2) पावक, तडाग, विस्तव, अग्नी
(3) अग्नी, वायस, वन्ही, विस्तव (4) विस्तव, पावक, अग्नी, वन्ही

16. 'जगाचे नियंत्रण करणारा' या शब्दसमूहासाठी पुढीलपैकी कोणता पर्याय उपयोगात येतो ?
(1) जगन्नायक (2) जगन्नियंता
(3) जगन्नाथ (4) जगत्कर्ता

17. दिलेल्या पर्यायातील तत्सम शब्द निवडा.
(1) पिता (2) सासू (3) खुळा (4) रेडा

18. पुढीलपैकी कोणत्या गटातील शब्द देशी आहेत ?
(1) ओसरी, डोंगर, उतरंड (2) मठ, शेत, तेल
(3) आंगण, देऊळ, कणिक (4) हाट, गुंडा, गुडघा

19. पुढे दिलेल्या वर्णातील महाप्राण वर्ण ओळखा.
क, र, थ, म
(1) क (2) थ
(3) र (4) म

20. 'या कृत्याबद्दल आम्ही येथे जमलेले सर्व लोक आपले मनःपूर्वक अभिनंदन करतो.' या वाक्यातील कर्म ओळखा.
(1) येथे जमलेले सर्व लोक (2) आपले अभिनंदन
(3) या कृत्याबद्दल मनःपूर्वक (4) आम्ही येथे जमलेले

21. दिलेल्या शब्दातील शब्दयोगी अव्ययाचा प्रकार ओळखा.
'आज्ञेबरहुकूम'
(1) हेतुवाचक (2) योग्यतावाचक
(3) संबंधवाचक (4) भागवाचक

22. पुढीलपैकी कोणत्या उदाहरणात भाववाचक नामांचा विशेषनामासारखा उपयोग केला आहे ?
(1) मी आत्ताच नगरहून आलो (2) आमची बेबी आता कॉलेजात जाते
(3) माधुरी उद्या मुंबईला जाईल (4) शेजारची तारा यंदा बी.ए. झाली

23. 'शंकर महादेवन् अप्रतिम गाणी गातात.' या वाक्याचे कर्मणी प्रयोगात रूपांतर कशा प्रकारे होईल ?
(1) शंकर महादेवन् अप्रतिम गायले.
(2) शंकर महादेवन् यांनी अप्रतिम गाणी गायली.
(3) शंकर महादेवन् अप्रतिम गाणी गात आहेत.
(4) वरीलपैकी एकही नाही

---

24. पर्यायी उत्तरांतील 'अवधिवाचक कालवाचक क्रिया-विशेषण' कोणते ?
(1) दिवसें दिवस थंडी वाढतच गेली.
(2) पक्षीण क्षणोक्षणी पडत होती.
(3) नेहमी त्यांचे असेच असते.
(4) तो कैकवेळा सांगूनही आला नाही.

---

25. खालील स्वर कोणत्या प्रकारचा आहे ?
'ए'
(1) ऱ्हस्व स्वर (2) दीर्घ स्वर (3) संयुक्त स्वर (4) स्वरादी

---

26. जोड्यांचा योग्य पर्याय निवडा.

अ.	अश्व	I.	दुर्जन
ब.	खल	II.	भुजंग
क.	अहन	III.	हय
ड.	अही	IV.	दिवस

	अ	ब	क	ड
(1)	IV	I	III	II
(2)	II	III	I	IV
(3)	III	I	IV	II
(4)	I	III	II	IV

---

27. आजन्म, आमरण, आकर्ण या शब्दांमध्ये आलेला उपसर्ग पुढीलपैकी कोणत्या अर्थासाठी उपयोगात येत ***नाही*** ?
(1) पूर्वी (2) पासून (3) पर्यंत (4) पलीकडे

---

28. पुढे मराठी प्रत्यय व त्यापासून बनलेली धातुसाधिते दिली आहेत. योग्य पर्याय ओळखा.
(1) घडाई, झगडा, विसराळू, पाळीव
(2) लेखक, वदन, रमणीय, पथिक
(3) पाचक, तुलना, श्रवणीय, श्रोता
(4) भवितव्य, रसिक, पालन, गायक

---

29. पुढीलपैकी कोणते शब्द प्राकृत-अपभ्रंश रूपाबरोबर मूळ तत्सम रूपात वापरात येऊ लागले ?
(1) काज, हिय्या, रान
(2) मेघ, कथा, धर्म
(3) चिखल, झाड, पेंढी
(4) मधुर, इमान, अर्ज

---

30. दिलेल्या पर्यायांतून स्पर्श व्यंजन ओळखा.
(1) ध
(2) य
(3) ल
(4) व

---

31. दिलेल्या वाक्यातील क्रियापदाचा प्रकार ओळखा.
'आईने मुलीला लाडू दिला.'
(1) अकर्मक क्रियापद
(2) उभयविध क्रियापद
(3) द्विकर्मक क्रियापद
(4) विधानपूरक

---

32. 'शिवाजी महाराजांनी जिथे स्वराज्याची शपथ घेतली, ते स्थान अजूनही दाखविण्यात येते.'
वरील वाक्य कोणत्या प्रकारचे आहे ?
(1) मिश्र वाक्य
(2) समुच्चयबोधक संयुक्त वाक्य
(3) परिणामबोधक संयुक्त वाक्य
(4) केवळ वाक्य

---

33. न्यूनत्वबोधक संयुक्तवाक्य तयार करताना कोणत्या उभयान्वयी अव्ययांचा वापर होतो ?
(1) आणि, व
(2) अथवा, किंवा
(3) पण, परंतु
(4) म्हणून, सबब

---

34. 'कानन' या शब्दाचा समानार्थी नसलेला शब्द कोणता ?
(1) भूमी
(2) विपिन
(3) अरण्य
(4) जंगल

---

35. संस्कृतमधील उपसर्ग असणारे मराठी शब्द ओळखा.
(1) आडवळण, अदकोस, अबोल, निनावी
(2) पडताळा, फटकळ, भरधाव, अवकळा
(3) निलाजरा, अवघड, पडसाद, अदपाव
(4) अभिनय, अवमान, अनुभव, अतिरेक

पुढील उतारा वाचून प्रश्न क्र. 36 ते 40 या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

साहित्याचा अभ्यास किंवा विचार म्हणजे केवळ एकेका साहित्यकृतीच्या कलात्मकतेचा विचार नव्हे. साहित्यकृती ही कलावंतनिर्मित कलावस्तू असते, असे म्हणता येते हे खरे. परंतु अशा कलावस्तू मौखिक परंपरेने वा पुस्तकरूपाने समाजासमोर येऊन त्यांच्या परंपरा होतात. या कलावस्तूंचे समाजावर बरेवाईट परिणाम होतात. आपल्या संतांच्या काव्यनिर्मितीचे उदाहरण डोळ्यांसमोर आणले तर हे स्पष्ट दिसते. संतांच्या काव्यनिर्मितीने मराठी कवितेची अशी भक्कम परंपरा निर्माण केली आहे. तसेच या काव्यनिर्मितीचे मराठी समाजावर व्यापक परिणामही झाले आहेत. आधुनिक काळातील केशवसुत, हरिभाऊ, मर्ढेकर यांसारख्यांच्या निर्मितीच्या संदर्भातही असेच म्हणता येण्यासारखे आहे. त्यामुळे साहित्याला एक सामाजिक अंग असते हे स्पष्ट आहे. एवढेच नव्हे तर, कलावस्तूचा निर्माता कलावंत, कलावस्तूचा आस्वादक रसिक, साहित्यकृतीतून व्यक्त होणारा आशय आणि ज्या भाषेच्याद्वारे कलावस्तू निर्माण होते ती भाषा हे सर्व विशिष्ट समाजाचेच भाग असतात. साहित्याच्या या स्वरूपामुळे साहित्याला सामाजिक अंग प्राप्त होणे अपरिहार्यच असते. व्यक्तीने निर्माण केलेली कलावस्तू एका स्तरावर सामाजिक वस्तू होते. साहित्याच्या सामाजिकतेचा हा अभ्यास हे साहित्याच्या अभ्यासाचेच एक अंग आहे. अशा अभ्यासातून विशिष्ट समाजाच्या साहित्याच्या स्वरूपाचे स्पष्टीकरण होणे शक्य असते. लेखक, साहित्यकृती व वाचक या सर्वांच्या संदर्भातील सामाजिकतेचे स्वरूप असा अभ्यास स्पष्ट करू शकतो.

लेखक म्हणजे साहित्यनिर्मिती करण्याची क्षमता असणारी व्यक्ती. साहित्याचा विचार करताना एक प्रतिभावंत म्हणून लेखकाचा विचार करणे योग्य ठरत असले तरी प्रतिभावंत असणारी ही व्यक्ती विशिष्ट समाजाचा एक घटक असते हे विसरता येत नाही; आणि म्हणूनच व्यक्ती व समाज यांच्या संदर्भातील सर्व प्रश्न लेखकाच्या संदर्भातही उपस्थित करता येतात. माणूस एकटा असतो असे माणसाच्या संदर्भात अनेकदा म्हटले जाते आणि ते अनेक दृष्टींनी खरेही आहे. व्यक्ती एकटी जन्माला येते आणि एकटीच जाते. व्यक्तीची सुखदु:खे खऱ्या अर्थाने व्यक्तीलाच भोगावी लागतात. स्वत:संबंधीचे अनेक निर्णय व्यक्तीला एकटेपणानेच घ्यावे लागतात. तेव्हा व्यक्तीचे हे एकटेपण खरेच आहे. परंतु त्याचबरोबर व्यक्तीचे या जगात येणे आणि जाणे या घटना मात्र सामाजिक असतात. व्यक्तीच्या सर्व सुखदु:खांना, घेतल्या जाणाऱ्या निर्णयांना कमी-अधिक प्रमाणात सामाजिक परिमाण असते; हे लक्षात घेतले म्हणजे व्यक्तीचे सर्वच जीवन सामाजिक असते, असे म्हणावेसे वाटते. व्यक्तीचे एकटेपण आणि तिची सामाजिकता या परस्परविरोधी बाबी नसून त्यांच्यातील गूढ संबंधातच व्यक्ती आणि समाज यांच्या नात्यातील रहस्य सामावले आहे. म्हणूनच साहित्याचा निर्माता असणारी व्यक्ती व तिची सामाजिकता या प्रश्नाची सोडवणूक कोणत्याही साध्या सरळ नियमांनी करता येत नाही.

36. साहित्यकृतीचा परिणाम कोणावर होतो ?

(1) स्त्रीवर (2) पुरुषावर

(3) व्यक्तीवर (4) समाजावर

37. मराठी कवितेची भक्कम परंपरा कोणी निर्माण केली ?

(1) स्त्री संताच्या काव्याने (2) पुरुष संताच्या काव्याने

(3) संताच्या शिष्याने (4) संताच्या काव्यनिर्मितीने

38. समाजाचे घटक कोणते असतात ?

अ. कलावंत ब. रसिक

क. आशय ड. भाषा

(1) फक्त अ (2) अ, ब, क, ड

(3) फक्त ब (4) फक्त ड

39. पुढील विधाने वाचून योग्य तो पर्याय निवडा.

अ. लेखक म्हणजे साहित्यनिर्मिती करण्याची क्षमता नसलेली व्यक्ती.

ब. प्रतिभावंत व्यक्तीही विशिष्ट समाजाचा घटक असते.

क. एकटी व्यक्ती समाजाचा घटक नसते.

(1) फक्त अ बरोबर (2) फक्त क बरोबर

(3) फक्त ब बरोबर (4) ब चूक, क बरोबर

40. या परिच्छेदाच्या आशयाला अनुरूप असे शीर्षक निवडा.

अ. व्यक्तीची असामाजिकता

ब. एक व्यक्ती आणि एक समाज

क. साहित्याची सामाजिकता

ड. एक व्यक्ती आणि समष्टी

(1) फक्त अ बरोबर

(2) अ आणि ब बरोबर

(3) फक्त क बरोबर

(4) फक्त ड बरोबर

41. Find out the mis-spelt word from the following phrase :

"An agressive bizarre businessman"

a b c d

(1) a (2) b (3) c (4) d

---

42. Joya said to the girl, 'Why are you crying ?'

Point out the correct indirect narration.

(1) Joya said to the girl why she is crying.
(2) Joya asked the girl why she was crying.
(3) Joya inquired of the girl why was she crying.
(4) Joya asked the girl if she was crying.

---

43. He had the nerve to face robbers all alone.

Choose the word nearest in meaning to the word underlined.

(1) strength (2) capacity
(3) audacity (4) courage

---

44. Shakespeare's Gertrude shed crocodile tears over King Hamlet's death.

It means

(1) Gertrude expressed her deep sorrow for King Hamlet's death.
(2) Gertrude deeply lamented over the death of King Hamlet.
(3) Gertrude pretended to grieve the death of King Hamlet.
(4) Gertrude wept a lot for the loss of King Hamlet.

---

45. The Sun having risen, the fog disappeared.

Identify the type of sentence.

(1) Simple (2) Compound
(3) Complex (4) Complex-compound

---

46. She will have sung a song.

Pick out the correct passive voice of the sentence.

(1) A song will be sung by her. (2) A song will have been sung by her.
(3) A song will be singing by her. (4) A song would have sung by her.

47. They awarded her the Nobel Prize for her social work.

Point out the incorrect form of passive sentence.

(1) For her social work, the Nobel Prize was awarded to her.
(2) The Nobel Prize was awarded to her, for her social work.
(3) She was awarded the Nobel Prize by them for her social work.
(4) None of these is incorrect

48. If our ____________ are healthy in mind, they will treat our daughters properly.

Which of the following alternatives is correct ?

(1) Sons-in-laws (2) Son-in-law
(3) Sons-in-law (4) Son-in-laws

49. Identify the mood of the verb underlined.

Behold the dreamer comes.

(1) Imperative (2) Subjunctive
(3) Infinitive (4) Conditional

50. Which of the following sentences reflects the polite form of request ?

(1) I shall be grateful if you allow me to use your bike for five minutes.
(2) You can allow me to use your bike for five minutes.
(3) Would you mind using your bike for five minutes ?
(4) Will you allow me to use your bike for five minutes ?

51. Point out the correct sentence.

(1) The teacher of Geography hanged the map of India on the wall.
(2) The teacher of Geography hung the map of India at the wall.
(3) The teacher of Geography hung the map of India on the wall.
(4) The teacher of Geography hanged the map of India over the wall.

52. True lovers stick to each other through thick and thin.

The meaning of this statement is

(1) True lovers cannot forget each other under any circumstances.
(2) True lovers are faithful to each other when they are thick and thin.
(3) One of the true lovers must be thick and the other thin.
(4) True lovers catch each other while going through the crowd.

53. The serious disease Small-pox nowadays has gone with the wind.

The meaning of this statement is

(1) The terrible wind has spread the Small-pox disease everywhere.

(2) The serious disease Small-pox has widely spread the world over.

(3) The serious disease Small-pox has completely disappeared without trace.

(4) None of these

---

54. He is always picking holes in every project.

Pick out the correct meaning of the phrase underlined.

(1) Asking irrelevant questions on (2) Suggesting improvement in

(3) Finding fault with (4) Creating problems in

---

55. In the desert the ____________ of water is as precious as gold.

Pick out the correct alternative to complete the sentence.

(1) draft (2) draught

(3) drought (4) drauft

---

56. Pick out the correct word-group where the words are spelt correctly.

(1) predecessor, hierarchy, mathematics, lieutenant

(2) predecessor, hierarchy, mathematics, lieutenent

(3) predecesser, hierarchy, mathematics, lieutenant

(4) predecessor, heirarchy, mathamatics, lieutenant

---

57. Although he is expert, he is still incompetent.

Identify the type of clause underlined.

(1) Adjective clause (2) Noun clause

(3) Adverb clause of contrast (4) Adverb clause of purpose

---

58. "To follow his advice seemed logical."

The subject of the above clause is

(1) Infinitive (2) Adjective

(3) Adverbial (4) None of these

59. The ancient Greeks _______ more by conversation with teachers than from books.

Complete the sentence choosing the correct alternative.

(1) study (2) have studied

(3) studied (4) had studied

60. The boys fled in great haste, for they _________ a snake.

Complete the sentence choosing the correct alternative.

(1) have seen (2) have been seen

(3) saw (4) had seen

61. I. I lost my spectacle in the rain.

II. Her clothes are quite fashionable.

Pick out the correct sentence.

(1) Only I is correct (2) Only II is correct

(3) Both I and II are correct (4) Both I and II are incorrect

62. He is ___________ painter of the day.

Pick out the correct article to complete the sentence.

(1) a (2) an

(3) the (4) No article

63. You should be a salesman, you have the gift of the gab.

Identify the correct meaning of the underlined structure.

(1) A good personality (2) A talent of acting

(3) A talent for speaking (4) Determination

64. There is no love lost between them, even though they are brothers.

Pick out the correct meaning of the underlined idiomatic phrase.

(1) Intense dislike (2) Cool indifference

(3) Close relations (4) Love-hate relationship

65. If you speak the truth, you will never regret it.

This sentence is

(1) Simple (2) Compound

(3) Complex (4) None of the above

---

66. Point out the sentence that has the correct use of tense.

(1) I was getting up at 5 o'clock every morning.

(2) I got up at 5 o'clock every morning.

(3) I get up at 5 o'clock every morning.

(4) I am getting up at 5 o'clock every morning.

---

67. Select the sentence that has the correct punctuation marks.

(1) Are you afraid of fat dogs ? Yes. They horrify me.

(2) Are you afraid of fat dogs ? Yes ! They horrify me.

(3) 'Are you afraid of fat dogs ?' 'Yes, they horrify me.'

(4) 'Are you afraid of fat dogs' ? Yes, 'They horrify me'.

---

68. An atheist is the one ____________ .

Pick out the correct alternative to complete the sentence.

(1) who believes in God (2) who does not believe in God

(3) who loves mankind (4) who knows everything

---

69. Which of the following sentences has a meaningful word order ?

(1) To do all is Sonu wants help.

(2) All help is what Sonu wants to do.

(3) Sonu wants to do is all help.

(4) All Sonu wants to do is help.

---

70. Point out the sentence in which a conjunction is wrongly used.

(1) Even although the people were poor, they seemed happy.

(2) In spite of their poverty, the people seemed happy.

(3) Despite their poverty, the people seemed happy.

(4) Although the people were poor, they seemed happy.

---

71. Rice is not more nutritious than some other grains are.

Identify the correct positive degree of the sentence.

(1) Some grains are at least as nutritious as rice.
(2) Very few grains are as nutritious as rice.
(3) Some grains are not less nutritious than rice.
(4) Rice is not more nutritious than some other grains are.

---

72. a. Some of the TV serial is worth watching today.

b. Some of the TV serials are worth watching today.

c. None of the TV serials is worth watching today.

d. None of the TV serials are worth watching today.

The grammatically incorrect sentences among these are

(1) a and d (2) a and b
(3) c and d (4) b and c

---

73. Most of the rich always look down upon the poor in India.

Which of the following statements is ***not*** appropriate ?

(1) Most of the rich in India always despise the poor.
(2) Most of the rich in India dislike the poor and do not have respect for them.
(3) Most of the rich people always hate the poor people in India.
(4) Most of the rich, from their tall buildings, look at the poor walking down on the streets in India.

---

74. The members of the underworld are ever engaged in the rat-race.

Which alternative denotes the correct meaning ?

(1) All the members of the underworld arrange the rat-race.
(2) The poor rats are tortured by the members of the underworld.
(3) All the members of the underworld are involved in the dirty and detestable competition in order to succeed.
(4) All the members of the underworld are busy harming each other.

---

75. There is something repulsive about the way he handles people.

Choose the word opposite in meaning to the underlined word.

(1) Attractive (2) Smooth
(3) Reflective (4) Distinctive

Comprehension Passage for items 76 to 80.

Read the following passage carefully and answer the questions given below it :

It is hateful to have to refer to this past history, but the spirit behind those events did not end with them. It survived, and whenever a crisis comes or nerves give way, it is in evidence again.

The World knows about Amritsar and Jallianwala Bagh, but it does not know of much that has happened since the days of the Mutiny, much that has taken place even in recent years and in our time, which has embittered the present generation. Imperialism and the domination of one people over another is bad, and so is racialism. But imperialism plus racialism can only lead to horror and ultimately to the degradation of all concerned with them. The future historians of England will have to consider how far England's decline from her proud eminence was due to her imperialism and racialism, which corrupted her public life and made her forget the lessons of her own history and literature.

Biologists tell us that racialism is a myth and there is no such thing as a master race. But we in India have known racialism in all its forms ever since the commencement of British rule. Indeed the idea of a master race is inherent in imperialism. There was no subterfuge about it; it was proclaimed in unambiguous language by those in authority.

More powerful than words was the practice that accompanied them and, generation after generation and year after year, India as a nation and Indians as individuals were subjected to insult, humiliation, and contemptuous treatment. The English were an imperial race, we were told, with the God-given right to govern us and kept us in subjection; if we protested we were reminded of the 'tiger qualities of an imperial race'. As an Indian, I am ashamed to write all this, for the memory of it hurts, and what hurts still more is the fact that we submitted for so long to this degradation. (321 words)

76. Which of the following sentences is correct ?

(1) The author appreciates the imperialism of the Englishmen in India.

(2) The author dislikes the imperialism of the Englishmen in India.

(3) The author takes delight in writing about the relations between the Englishmen and the Indians.

(4) The author takes pride in telling others what the Englishmen did in India.

---

77. During their Raj in India, the Englishmen treated the Indians with

(1) insult (2) contempt

(3) humiliation (4) All of these

---

78. Which of the following statements is correct ?

(1) Master races are created by Nature.

(2) Some races are created inferior by Nature.

(3) Some races are created superior by Nature.

(4) None of these

---

79. The passage highlights the degradation of

(1) the whole human race.

(2) the Indians alone during the English Raj.

(3) both the Englishmen and the Indians.

(4) the Englishmen alone during their Raj.

---

80. The author's attitude to life is

(1) historical and literary.

(2) historical and racial.

(3) imperial and racial.

(4) humanistic and nationalistic.

81. कृष्णाजी प्रभाकर खाडीलकरांच्या नेपाळ योजनेत ______ हे त्यांचे सहकारी होते.

अ. हनमंत अण्णाजी कुलकर्णी
ब. रंगनाथ गोविंद तिखे
क. दामू जोशी
ड. बंडोपंत रूईकर

(1) फक्त अ आणि क
(2) फक्त क आणि ड
(3) फक्त अ, ब आणि ड
(4) अ, ब, क आणि ड

Krishnaji Prabhakar Khadilkar's collaborators in the Nepal Plan were ________.

a. Hanmant Annaji Kulkarni
b. Ranganath Govind Tikhe
c. Damu Joshi
d. Bandopant Ruikar

(1) a and c only
(2) c and d only
(3) a, b and d only
(4) a, b, c and d

---

82. शिक्षणाशी संबंधित असलेल्या 'झिरपणी सिद्धांता' ला कोणी विरोध केला होता ?

(1) डॉ. आंबेडकर
(2) महात्मा फुले
(3) महर्षि शिंदे
(4) न्यायमूर्ति रानडे

Who had opposed the 'Filtration Theory' pertaining to education ?

(1) Dr. Ambedkar
(2) Mahatma Phule
(3) Maharshi Shinde
(4) Justice Ranade

---

83. 1857 च्या उठावात

अ. इनायतुल्ला खान, विलायत खान, नवाब कादर खान व दीदार खान यांना फाशी झाली.
ब. बापूराव या जमीनदारास इंग्रजांनी फाशी दिली.
क. रंगो बापूजी गुप्ते यांना ब्रिटिशांनी फाशी दिली.

(1) अ आणि ब चूक आहेत, क बरोबर आहे
(2) अ आणि ब बरोबर आहेत, क चूक आहे
(3) ब आणि क चूक आहेत, अ बरोबर आहे
(4) ब आणि क बरोबर आहेत, अ चूक आहे

In the Revolt of 1857

a. Inayatullah Khan, Vilayat Khan, Nawab Kadar Khan and Deedar Khan were hanged.
b. Landlord called Bapurao was hanged by the British.
c. Rango Bapuji Gupte was hanged by the British.

(1) a and b are wrong, c is correct
(2) a and b are right, c is wrong
(3) b and c are wrong, a is correct
(4) b and c are right, a is wrong

84. पुढील घटना त्यांच्या कालक्रमानुसार लावा :
   अ. गांधी – इर्विन करार
   ब. राजे पंचम जॉर्ज यांचा मृत्यू
   क. दुसऱ्या जागतिक युद्धात जपानचा प्रवेश
   ड. रॉयल इंडियन नेव्हीत उठाव

   (1) अ, ड, क, ब (2) अ, ब, क, ड
   (3) अ, ड, ब, क (4) अ, क, ड, ब

   Arrange the following events in their chronological order :
   a. Gandhi – Irwin Pact
   b. Death of King George V
   c. Japan entered the Second World War
   d. Mutiny in Royal Indian Navy

   (1) a, d, c, b (2) a, b, c, d
   (3) a, d, b, c (4) a, c, d, b

---

85. _________ हे सरकारी शिष्यवृत्ती घेऊन यु.के. येथे इंजीनियरिंग शिक्षण घेण्यास गेले, परंतु तेथे जाऊन त्यांनी अभिनव भारत या क्रांतिकारी संघटनेत प्रवेश केला.
   (1) पांडुरंग महादेव बापट (2) अच्युत बळवंत कोल्हटकर
   (3) विष्णु गणेश पिंगळे (4) श्यामजी कृष्ण वर्मा

   _________ went to U.K. on a government scholarship to study engineering but there, he joined the revolutionary group – Abhinav Bharat.
   (1) Pandurang Mahadeo Bapat (2) Achyut Balwant Kolhatkar
   (3) Vishnu Ganesh Pingle (4) Shyamji Krishna Varma

---

86. मुंबई शहराला दुधाचा पुरवठा करणाऱ्या कारीया जिल्हयातील शेतकऱ्यांना, दुधाचे व्यापारी आपल्याला फसवत आहेत असे वाटले म्हणून ते _____ या राष्ट्रीय नेत्याकडे, जे याच जिल्हयातील होते, मदत मागण्यासाठी गेले.
   (1) महात्मा गांधी (2) मोरारजी देसाई
   (3) सरदार पटेल (4) डॉ. व्हर्गीस कुरीयन

   Peasants of the Karia district, which supplied milk to the city of Bombay (now Mumbai), felt cheated by milk traders and approached _________ , the nationalist leader who hailed from this district, for help.
   (1) Mahatma Gandhi (2) Morarji Desai
   (3) Sardar Patel (4) Dr. Verghese Kurien

87. मिस लिट्ल यांच्यानंतर शाहू महाराजांनी ________ यांची शिक्षण अधिकारी म्हणून नेमणूक केली.
(1) इंदूमती राणीसाहेब
(2) श्रीमंत रखमाबाई केळवकर
(3) ताराबाई शिंदे
(4) पंडिता रमाबाई

Shahu Maharaj appointed ________ as the education officer after Miss Little.
(1) Indumati Ranisaheb
(2) Shrimanta Rakhmabai Kelavkar
(3) Tarabai Shinde
(4) Pandita Ramabai

88. आधुनिक भारताच्या इतिहासातील शेतकऱ्यांचे सर्वांत मोठे गनिमी युद्ध कोणते होते ?
(1) किसान सभा आंदोलन
(2) मोपला उठाव
(3) दख्खन दंगे
(4) तेलंगणा आंदोलन

Which was the biggest peasant guerrilla war of Modern Indian History ?
(1) The Kisan Sabha Movement
(2) Moplah Revolt
(3) Deccan Riots
(4) Telangana Movement

89. बेगम एझाझ रसूल, हंसा मेहता आणि रेणुका राय यांच्यात कोणती गोष्ट समान आहे ?
(1) त्यांनी राज्यघटना गांधीवादी नसल्याबद्दल टीका केली
(2) त्यांनी स्त्रियांसाठी स्वतंत्र मतदारसंघाची मागणी केली
(3) त्या घटना समितीच्या सदस्य होत्या
(4) त्यांनी 'समतेच्या दिशेने' हा स्त्री मुक्तिविषयक अहवाल लिहिला

What is common between Begum Aizaz Rasul, Hansa Mehta and Renuka Ray ?
(1) They criticized the Constitution for not following Gandhism
(2) They asked for separate electorates for women
(3) They were members of the Constituent Assembly
(4) They authored the report called 'Towards Equality' which dealt with women's liberation

90. ***चुकीची*** जोडी ओळखा.
(1) प्रोग्रेसीव वुमन्स ऑर्गनायझेशन – हैद्राबाद
(2) पुरोगामी स्त्री संघटना – पुणे
(3) स्त्री मुक्ति संघटना – मुंबई
(4) महिला दक्षता समिति – कोलकाता

Find out the ***wrong*** pair.
(1) Progressive Women's Organization – Hyderabad
(2) Purogami Stri Sangathana – Pune
(3) Stri Mukti Sangathana – Mumbai
(4) Mahila Dakshata Samiti – Kolkata

91. खालील गुणधर्म कोणत्या मृदेचे आहेत :

अ. आर्द्र हवामान असलेल्या प्रदेशात आढळते

ब. पर्जन्य जास्त असलेल्या प्रदेशात आढळते

क. सेंद्रिय द्रव्यांचे प्रमाण कमी आसते

ड. ॲल्यूमिनियम आणि मैंगनिज यांची संयुगे आढळतात

(1) रेग्यूर मृदा (2) तांबडी मृदा

(3) जांभी मृदा (4) वाळू मिश्रीत मृदा

Which soil has the following properties :

a. Found in the humid climate area

b. Found in the high rainfall area

c. Low ratio of organic matter

d. Aluminium and Manganese compounds are seen in it

(1) Regur soil (2) Red soil

(3) Laterite soil (4) Sandy soil

---

92. खालील विधाने पहा :

अ. कोंकण विभागात 94% पाउस अग्नेय मोसमी वाऱ्यापासून पडतो.

ब. उत्तर कोंकण विभागापेक्षा दक्षिण कोंकण विभागात जास्त पाउस पडतो.

क. पश्चिम घाट विभागात किनारी विभागापेक्षा कमी पाउस पडतो.

(1) फक्त विधान अ बरोबर आहे (2) फक्त विधान ब बरोबर आहे

(3) विधाने अ आणि ब बरोबर आहेत (4) विधाने ब आणि क बरोबर आहेत

Observe the following statements :

a. The Konkan region receives 94% of rainfall from south-east monsoon winds.

b. The south Konkan region receives more rainfall than the north Konkan region.

c. Western Ghat section receives less rainfall than the coastal section.

(1) Only statement a is correct (2) Only statement b is correct

(3) Statements a and b are correct (4) Statements b and c are correct

93. खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर नाहीत :

अ. सह्याद्री पर्वताच्या वातसन्मुख उतारावर पर्जन्याचे प्रमाण कमी आसते.

ब. अंबोली पेक्षा महाबळेश्वर येथे पाउस कमी पडतो.

क. महाराष्ट्राच्या इशान्य भागात इशान्य मोसमी वाऱ्यापासून पाउस पडतो.

(1) फक्त विधान अ (2) फक्त विधान ब

(3) फक्त विधान क (4) विधान अ आणि क

Which of the following statement/statements is/are ***incorrect*** :

a. The windward slopes of the Sahyadri mountains receive less rainfall.

b. Mahabaleshwar receives less rainfall than Amboli.

c. The north-eastern part of Maharashtra receives rainfall from north-eastern monsoon winds.

(1) Only statement a (2) Only statement b

(3) Only statement c (4) Statements a and c

---

94. महाराष्ट्रात 2011 च्या जनगणने प्रमाणे कमी साक्षरतेचे शेवटचे दोन जिल्हे कोणते आहेत ?

(1) गडचिरोली आणि धुळे

(2) धुळे आणि नंदुरबार

(3) हिंगोली आणि धुळे

(4) नंदुरबार आणि गडचिरोली

As per the 2011 Census, which two districts in Maharashtra have the lowest literacy levels ?

(1) Gadchiroli and Dhule

(2) Dhule and Nandurbar

(3) Hingoli and Dhule

(4) Nandurbar and Gadchiroli

95. खालीलपैकी महाराष्ट्रातील कोणते जिल्हे आवर्षणग्रस्त पट्ट्यामधे येतात ?

अ. परभणी व रत्नागिरी

ब. धुळे व सोलापूर

क. गडचिरोली व अमरावती

ड. अहमदनगर व पुणे

(1) फक्त ब

(2) अ आणि ब

(3) ब आणि ड

(4) अ, ब आणि क

Which of the following districts in Maharashtra come under the rain shadow zone ?

a. Parbhani and Ratnagiri

b. Dhule and Solapur

c. Gadchiroli and Amaravati

d. Ahmednagar and Pune

(1) b only

(2) a and b

(3) b and d

(4) a, b and c

96. योग्य जोड्या लावा.

	यादी I (घाट)		*यादी II (मार्ग)*
अ.	फोंडा घाट	I.	कोल्हापुर – रत्नागिरी
ब.	दिवा घाट	II.	पुणे – बारामती
क.	आंबा घाट	III.	पुणे – सातारा
ड.	खंबाटकी घाट	IV.	कोल्हापुर – पणजी

	अ	ब	क	ड
(1)	III	II	I	IV
(2)	IV	II	I	III
(3)	IV	I	II	III
(4)	III	II	IV	I

Match the List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

	List I (Ghat)		*List II (Road)*
a.	Fonda ghat	I.	Kolhapur – Ratnagiri
b.	Diva ghat	II.	Pune – Baramati
c.	Amba ghat	III.	Pune – Satara
d.	Khambatki ghat	IV.	Kolhapur – Panaji

	a	b	c	d
(1)	III	II	I	IV
(2)	IV	II	I	III
(3)	IV	I	II	III
(4)	III	II	IV	I

97. सन 2014 पर्यंत महाराष्ट्रात कोणत्या विभागात एक ही विशेष आर्थिक क्षेत्र (SEZ) कार्यान्वित झालेले नाही ?

(1) कोंकण

(2) औरंगाबाद

(3) नाशिक

(4) नागपूर

Up to the year 2014, in which division of Maharashtra was not a single Special Economic Zone (SEZ) executed ?

(1) Konkan

(2) Aurangabad

(3) Nashik

(4) Nagpur

---

98. सर्वसाधारणपणे उंची वाढण्या बरोबर तापमानात घट होते. हे कोणत्या वातावरणाच्या विभागात आढळून येते ?

(1) तपांबर

(2) दळांबर

(3) स्थितांबर

(4) बाह्यांबर

There is a general decrease in temperature with increasing altitude. In which atmospheric layer is it observed ?

(1) Troposphere

(2) Ionosphere

(3) Stratosphere

(4) Exosphere

99. जोड्या लावा :

	वारे / समुद्र प्रवाह		नांव
अ.	जोरदार वारा	I.	लॅब्राडोर
ब.	थंड समुद्र प्रवाह	II.	गरजणारे चाळीस
क.	उष्ण समुद्र प्रवाह	III.	जेट प्रवाह
ड.	पश्चिमी वारे	IV.	एल-निनो

	अ	ब	क	ड
(1)	II	IV	I	III
(2)	III	I	IV	II
(3)	I	II	III	IV
(4)	III	II	I	IV

Match the following :

	Winds / Ocean currents		*Name*
a.	Strong wind	I.	Labrador
b.	Cold ocean current	II.	Roaring Forties
c.	Warm ocean current	III.	Jet Stream
d.	Westerly winds	IV.	El-Nino

	a	b	c	d
(1)	II	IV	I	III
(2)	III	I	IV	II
(3)	I	II	III	IV
(4)	III	II	I	IV

100. महाराष्ट्र राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या संदर्भातील विधाने पहा :

अ. जिल्हा परिषदा 34 आहेत.

ब. नगर परिषदा 226 आहेत.

क. महानगर पालिका 25 आहेत.

(1) फक्त विधान अ बरोबर आहे
(2) विधाने अ आणि ब बरोबर आहेत
(3) विधाने अ, ब आणि क बरोबर आहेत
(4) विधाने ब आणि क बरोबर आहेत

Observe the statements regarding local government bodies in Maharashtra :

a. There are 34 Zilla Parishads.

b. There are 226 Municipal Councils.

c. There are 25 Municipal Corporations.

(1) Only statement a is correct
(2) Statements a and b are correct
(3) Statements a, b and c are correct
(4) Statements b and c are correct

101. समानतेच्या अधिकाराशी संबंधित जोड्या लावा.

	कलम		*तरतुद*
अ.	14	I.	पदव्यांची समाप्ती
ब.	16	II.	कायद्यासमोर समानता
क.	17	III.	अस्पृशता निवारण
ड.	18	IV.	सार्वजनिक नोकरीबाबत समान संधि

योग्य पर्याय निवडा.

	अ	ब	क	ड
(1)	II	IV	I	III
(2)	II	IV	III	I
(3)	I	III	II	IV
(4)	IV	II	III	I

Match the pairs related to Right to Equality.

	Article		*Provision*
a.	14	I.	Abolition of Titles
b.	16	II.	Equality before the Law
c.	17	III.	Abolition of Untouchability
d.	18	IV.	Equality of opportunity in the matters of Public Employment

Select correct code.

	a	b	c	d
(1)	II	IV	I	III
(2)	II	IV	III	I
(3)	I	III	II	IV
(4)	IV	II	III	I

102. राज्यघटनेतील तरतूदी व त्यांची उगमस्थाने याबाबत जोड्या लावा :

अ.	प्रस्तावना-उद्देश्यपत्रिका	I.	आयरिश राज्यघटना
ब.	एकेरी नागरिकत्वाची पद्धत	II.	कॅनडियन राज्यघटना
क.	प्रबळ केन्द्र युक्त संघराज्य	III.	अमेरिकन राज्यघटना
ड.	राष्ट्रपतीची निवडणूक पद्धत	IV.	यु.के. राज्यघटना

	अ	ब	क	ड
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	IV	I	III
(3)	III	IV	II	I
(4)	IV	III	I	II

Match the pairs with regard to provisions of the Constitution and their sources :

a.	Preamble	I.	Irish Constitution
b.	System of single citizenship	II.	Canadian Constitution
c.	Federation with strong Centre	III.	U.S.A. Constitution
d.	Method of election of the President	IV.	U.K. Constitution

	a	b	c	d
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	IV	I	III
(3)	III	IV	II	I
(4)	IV	III	I	II

---

103. पंचायत राज स्थानिक स्वराज्य संस्थेची स्थापना सर्वप्रथम ____________ व त्यानंतर ____________ या राज्यांत झाली.

(1) राजस्थान आणि मध्य प्रदेश
(2) आंध्र प्रदेश आणि पश्चिम बंगाल
(3) राजस्थान आणि आंध्र प्रदेश
(4) आंध्र प्रदेश आणि राजस्थान

Panchayat Raj form of local self government was adopted first by ________ and then __________ .

(1) Rajasthan and Madhya Pradesh
(2) Andhra Pradesh and West Bengal
(3) Rajasthan and Andhra Pradesh
(4) Andhra Pradesh and Rajasthan

104. जिल्हाधिकारी हा जिल्हा प्रशासनाचा प्रमुख म्हणून भूमिका बजावतो. खालीलपैकी कोणकोणत्या भूमिका त्यास पार पाडाव्या लागतात ?

अ. जिल्हयाचा प्रशासकीय अधिकारी
ब. जिल्हा महसूल अधिकारी
क. जिल्हा दंडाधिकारी
ड. जिल्हा निर्वाचन अधिकारी
य. शासनाचा जिल्हा प्रतिनिधी

(1) अ ते य सर्व
(2) फक्त ब, क व ड
(3) फक्त अ, क व ड
(4) फक्त अ ते ड

District Collector is the head of the district administration. Which of the following duties does he perform ?

a. Administrative officer of the district
b. District Revenue Officer
c. District Magistrate
d. District Election Officer
e. District representative of the government

(1) a to e all
(2) Only b, c and d
(3) Only a, c and d
(4) Only a to d

105. ग्रामसभेचे सदस्य कोण असतात ?

(1) ग्राम पंचायतीचे निवडून आलेले सदस्य
(2) 18 वर्षे पूर्ण झालेल्या सर्व व्यक्ति
(3) गावातील नोंदणी झालेले मतदार
(4) सरपंच, उपसरपंच व ग्राम पंचायतीचे निवडून आलेले सर्व सदस्य

Who are the members of Gram Sabha ?

(1) Elected members of Gram Panchayat
(2) All persons who have completed the age of 18 years
(3) Registered voters of the village
(4) Sarpanch, Deputy Surpanch and elected members of the Gram Panchayat

106. खालील विधाने लक्षात घ्या :

भारतात आर्थिक व्यवहारांसंदर्भातील मुद्रांक शुल्क हे

अ. राज्य सरकार द्वारे आकारले व गोळा केले जाते.

ब. त्याचा विनियोग केंद्राद्वारे केला जातो.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बिनचूक आहेत ?

(1) अ व ब दोन्ही (2) अ व ब दोन्हीही नाही

(3) फक्त अ (4) फक्त ब

Consider the following statements :

In India, Stamp duties on financial transactions are

a. Levied and collected by the State Government.

b. Appropriated by the Union Government.

Which of these statements is/are correct ?

(1) Both a and b (2) Neither a nor b

(3) Only a (4) Only b

---

107. राज्यपालांच्या विशेष जबाबदाऱ्यांबाबत जोड्या लावा :

	राज्य		*जबाबदारी*
अ.	आसाम	I.	स्वतंत्र विकास मंडळे स्थापण्याबाबत
ब.	मणिपुर	II.	जनजाती क्षेत्राच्या प्रशासनाबाबत
क.	नागालँड	III.	राज्यातील डोंगरी क्षेत्राच्या प्रशासनाबाबत
ड.	महाराष्ट्र	IV.	राज्यातील कायदा व सुव्यवस्थेबाबत

	अ	ब	क	ड
(1)	II	III	IV	I
(2)	IV	III	II	I
(3)	I	II	III	IV
(4)	I	III	IV	II

Match the pairs with respect to special responsibilities of Governors :

	State		*Responsibility with respect to*
a.	Assam	I.	Establishment of Separate Development Boards
b.	Manipur	II.	Administration of the Tribal areas
c.	Nagaland	III.	Administration of the Hill areas in the State
d.	Maharashtra	IV.	Law and order in the State

	a	b	c	d
(1)	II	III	IV	I
(2)	IV	III	II	I
(3)	I	II	III	IV
(4)	I	III	IV	II

108. मुख्यमंत्र्यांची भूमिका आणि कार्ये याबाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर ***नाही*** ?

(1) राज्यपाल राज्याच्या प्रशासनासंबंधी अथवा विधिनियमाच्या प्रस्तावासंबंधी जी माहिती मागवतील ती ते देतात.

(2) ते राज्याचे मंत्री आणि राज्यपाल यामधील संपर्काचा एकमेव मार्ग म्हणून कार्यरत असतात.

(3) ते एखाद्या मंत्र्यास राजीनामा देण्यास सांगू शकतात अथवा ते त्या मंत्र्यास बडतर्फ करु शकतात.

(4) घटनात्मकदृष्टया विधिमंडळ सदस्य नसणाऱ्यास मुख्यमंत्री बनण्यात कोणताही अडथळा नाही.

Which of the following statements about the role and functions of the Chief Minister is ***not*** correct ?

(1) He furnishes to the Governor such information relating to the administration of the State or proposals of legislation as he may call for.

(2) He acts as the sole channel of communication between his Ministers and the Governor.

(3) He may advise a Minister to tender his resignation or he may dismiss a Minister.

(4) Constitutionally a non-legislator does not stand barred from becoming a Chief Minister.

---

109. राज्यधोरणाच्या मार्गदर्शक तत्त्वांच्या संदर्भात ***अचूक*** विधान कोणते आहे ?

अ. मार्गदर्शक तत्त्वे आयरिश राज्यघटनेतून स्वीकारलेली आहेत.

ब. या सर्व तत्त्वांचे स्वरूप गांधीवादी आहे.

क. ही तत्त्वे घटनेच्या 5 व्या भागात समाविष्ट आहेत.

ड. या तत्त्वांची अंमलबजावणी राज्यांवर बंधनकारक आहे.

य. लोकशाहीचा सामाजिक व आर्थिक पाया पक्का करण्यासाठी त्यांचा समावेश करण्यात आला आहे.

(1) अ व य (2) अ, क व य

(3) अ, ब, क व य (4) सर्व

The correct statements about the Directive Principles of State Policy are

a. They are borrowed from the Irish Constitution.

b. All of them are Gandhian in nature.

c. They are incorporated in Part V of the Constitution.

d. The State must compulsorily implement them.

e. They seek to provide social and economic base to democracy.

(1) a and e (2) a, c and e

(3) a, b, c and e (4) All

110. राज्यपालांच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणती विधाने खरी आहेत ?

अ. राज्याची कार्यकारी सत्ता राज्यपालांच्या हाती असते.

ब. राज्यपालपदासाठी वयाची 35 वर्षे पूर्ण असणे आवश्यक असते.

क. राष्ट्रपतींची मर्जी असेपर्यंत राज्यपाल पदावर राहू शकतो.

ड. राज्यपालास पदावरून बडतर्फ करण्याबाबतची तरतूद राज्यघटनेत केलेली आहे.

(1) अ, ब आणि ड (2) अ, ब आणि क

(3) अ, क आणि ड (4) अ, ब, क आणि ड

Which of the following statements are true about the Governor of the State ?

a. The executive power of the State is vested in him.

b. He must have attained 35 years of age.

c. He holds office during the pleasure of the President.

d. The grounds for his removal are laid down in the Constitution.

(1) a, b and d (2) a, b and c

(3) a, c and d (4) a, b, c and d

---

111. खालीलपैकी कोणत्या मार्गदर्शक तत्त्वांचा समावेश नव्याने राज्यघटनेत घटनादुरुस्तीद्वारे करण्यात आलेला आहे ?

अ. समान न्याय व कायदेविषयक मोफत सल्ला.

ब. समान कामाबद्दल स्त्री-पुरुषांना समान वेतन.

क. उद्योगधंधाच्या व्यवस्थापनात कामगारांचा सहभाग.

ड. पर्यावरणाचे संरक्षण व संवर्धन करणे आणि वने व वन्य जीवसृष्टीचे रक्षण करणे.

(1) अ, ब, क (2) ब, क, ड

(3) ब आणि ड (4) अ, क, ड

Which of the following Directive Principles are newly added in the Constitution by Constitutional Amendment ?

a. Equal opportunity for justice and free legal aid.

b. Equal pay for equal work for both men and women.

c. Participation of workers in management of industries.

d. Protection and improvement of environment and safeguarding of forests and wildlife.

(1) a, b, c (2) b, c, d

(3) b and d (4) a, c, d

---

112. खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने ***चुकीचे*** आहे ?

अ. 'Adjournment' म्हणजे सभागृहाचे कामकाज स्थगित करणे.

ब. 'Prorogation' म्हणजे सभागृहाची बरखास्ती.

क. 'Dissolution' म्हणजे सभागृहाची बरखास्ती.

ड. 'Prorogation' म्हणजे अधिवेशनाची सत्र समाप्ती

(1) अ व ब (2) ब (3) क (4) ड

Which of the following statements is/are ***incorrect*** ?

a. Adjournment means an interruption in normal business of the Assembly.

b. Prorogation means the end of the Assembly.

c. Dissolution means the end of the Assembly.

d. Prorogation means end of a session of the Assembly.

(1) a and b (2) b (3) c (4) d

---

113. केन्द्र-राज्य वैधानिक संबंधाबाबत जोड्या लावा :

अ.	अनुच्छेद 248	I.	दोन किंवा अधिक राज्यांकरिता त्यांच्या संमतीने विधिनियम करण्याचा संसदेचा अधिकार
ब.	अनुच्छेद 249	II.	आणिबाणीची उद्घोषणा जारी असतांना राज्यसूचीतील कोणत्याही बाबीसंबंधी विधिनियम करण्याचा संसदेचा अधिकार
क.	अनुच्छेद 250	III.	राष्ट्रीय हितासाठी राज्यसूचीतील बाबीसंबंधी विधिनियम करण्याचा संसदेचा अधिकार
ड.	अनुच्छेद 252	IV.	अवशिष्ट विषयाबाबत विधिनियम करण्याचा संसदेचा अधिकार

	अ	ब	क	ड
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	III	IV	I	II
(4)	II	I	IV	III

Match the pairs with regard to Centre-State Legislative relations :

a.	Article 248	I.	Power of Parliament to legislate for two or more States with their consent
b.	Article 249	II.	Power of Parliament to legislate with respect to any matter in the State List if a proclamation of Emergency is in operation
c.	Article 250	III.	Power of Parliament to legislate with respect to a matter in the State List in the national interest
d.	Article 252	IV.	Power of Parliament to legislate with respect to residuary subjects

	a	b	c	d
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	III	IV	I	II
(4)	II	I	IV	III

114. जोड्या लावा :

अ.	सहा ते चौदा वर्षे वयाच्या सर्व बालकांसाठी मोफत व सक्तीचे शिक्षण	I.	कारण शिक्षण हा विषय समवर्ती सूचीतील आहे
ब.	सहा वर्षापेक्षा कमी वयाच्या बालकांना प्रारंभिक बाल्यावस्थेत सांभाळ आणि शिक्षण या करिता तरतूद	II.	मूलभूत कर्तव्य
क.	माता-पित्याने किंवा पालकाने सहा ते चौदा वर्षादरम्यानचे आपले अपत्य किंवा पाल्य याला शिक्षणाची संधि देणे	III.	मूलभूत हक्क
ड.	शिक्षण ही केन्द्र आणि राज्य शासनाची जबाबदारी आहे	IV.	मार्गदर्शक तत्त्व

	अ	ब	क	ड
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	III	IV	I
(3)	III	II	I	IV
(4)	III	IV	II	I

Match the pairs :

a.	Free and compulsory education to all children of the age of six to fourteen years	I.	As the subject of education is in Concurrent List
b.	Provision for early childhood care and education to children below the age of six years	II.	Fundamental Duty
c.	Parent and guardian are to provide opportunities for education to their child or ward between the age of six and fourteen years	III.	Fundamental Right
d.	Education is the responsibility of both the Central and State Governments	IV.	Directive Principle

	a	b	c	d
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	III	IV	I
(3)	III	II	I	IV
(4)	III	IV	II	I

115. खालीलपैकी कोणती तत्त्वे 'समतेच्या हक्कांमध्ये' येतात ?

अ. धर्म अथवा वंश या कारणावरून राज्याकडून भेदभाव न करणे

ब. कायद्याचे समान संरक्षण

क. समान कामाबद्दल समान वेतन

ड. रोजगाराबाबत समान संधि

(1) अ, ब, क, ड (2) अ, क, ड

(3) अ, ड (4) अ, ब, ड

Which of the following principles come under the 'Right to Equality' ?

a. Non-discrimination by the State on the grounds of religion or race

b. Equal protection of the law

c. Equal pay for equal work

d. Equality of opportunity in the matter of employment

(1) a, b, c, d (2) a, c, d

(3) a, d (4) a, b, d

---

116. 'नीति' आयोगाबाबत जोड्या लावा :

अ. उपाध्यक्ष I. सुरेश प्रभू

ब. मुख्य कार्यकारी अधिकारी II. नितीन गडकरी

क. पद्सिद्ध सदस्य III. अरविंद पनगारीया

ड. विशेष आमंत्रित IV. सिंधुश्री खुल्लर

	अ	ब	क	ड
(1)	I	III	IV	II
(2)	III	IV	I	II
(3)	IV	III	I	II
(4)	III	IV	II	I

Match the pairs with regard to 'NITI' Aayog :

a. Vice Chairman I. Suresh Prabhu

b. Chief Executive officer II. Nitin Gadkari

c. Ex-officio member III. Arvind Panagariya

d. Special invitee IV. Sindhushree Khullar

	a	b	c	d
(1)	I	III	IV	II
(2)	III	IV	I	II
(3)	IV	III	I	II
(4)	III	IV	II	I

117. खालीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

अ. भारताचे नियोजन हे लोकशाही प्रकारचे नियोजन होय.

ब. सैद्धांतिकदृष्ट्या प्रादेशिक नियोजन सर्वप्रथम अमेरिकेत सुरू झाले.

क. मोहन धारिया सरकती योजनेदरम्यान नियोजन आयोगाचे अध्यक्ष होते.

ड. सरकती योजनेचे वैशिष्ट्य म्हणजे हा नियोजनाचा लवचिक प्रकार होता.

(1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त अ

(3) अ, ब आणि ड (4) अ, क आणि ड

Which of the following statements is/are correct ?

a. India's planning is a democratic type of planning.

b. Theoretically Regional Planning first started in America.

c. Mohan Dhariya was the Chairperson of the Planning Commission during the Rolling Plan.

d. Flexible type of planning was a characteristic of the Rolling Plan.

(1) a and b only (2) Only a

(3) a, b and d (4) a, c and d

---

118. योग्य जोड्या जुळवा :

अ. पहिली पंचवार्षिक योजना	I. नविन आर्थिक धोरणाचा स्विकार (LPG)
ब. 1966 (पहिले वार्षिक नियोजन)	II. अधिक उत्पादन देणाऱ्या जातींचा कार्यक्रम सुरू करण्यात आला (High Yielding Varieties Programme)
क. 1991 – 1992	III. विद्यापीठ अनुदान आयोगाची स्थापना
ड. दहावी पंचवार्षिक योजना	IV. स्थूल देशांतर्गत उत्पन्न वाढीचा वार्षिक सरासरी दर 8%

	अ	ब	क	ड
(1)	III	IV	I	II
(2)	III	II	I	IV
(3)	III	I	II	IV
(4)	IV	III	II	I

Match the following :

a. First Five Year Plan	I. Adopted New Economic Policy (LPG)
b. 1966 (First One Year Plan)	II. Started High Yielding Varieties Programme
c. 1991 – 1992	III. University Grants Commission set up
d. Tenth Five Year Plan	IV. Attain 8% GDP growth per year

	a	b	c	d
(1)	III	IV	I	II
(2)	III	II	I	IV
(3)	III	I	II	IV
(4)	IV	III	II	I

119. कोणत्या पंचवार्षिक योजनेचे मुख्य लक्ष हे उद्योगाच्या आधुनिकीकरणाचे होते ?

(1) पहिली पंचवार्षिक योजना

(2) दुसरी पंचवार्षिक योजना

(3) आठवी पंचवार्षिक योजना

(4) अकरावी पंचवार्षिक योजना

Which Five Year Plan mainly aimed at modernization of industries ?

(1) First Five Year Plan

(2) Second Five Year Plan

(3) Eighth Five Year Plan

(4) Eleventh Five Year Plan

---

120. खालीलपैकी कोणत्या समाजसुधारकने गो.ग. आगरकरांच्या उपस्थितित विधवेशी विवाह केला होता ?

(1) महादेव गोविंद रानडे

(2) धोंडो केशव कर्वे

(3) विठ्ठल रामजी शिंदे

(4) गोपाळ हरी देशमुख

Who from the following social reformers married a widow in the presence of G.G. Agarkar ?

(1) Mahadeo Govind Ranade

(2) Dhondo Keshav Karve

(3) Vithal Ramji Shinde

(4) Gopal Hari Deshmukh

121. हिंदी दिनानिमित्त देण्यात येणाऱ्या 'इंदिरा गांधी राजभाषा पुरस्काराचे' नवीन नाव काय आहे ?

(1) राजभाषा कीर्ति पुरस्कार

(2) राजभाषा सन्मान पुरस्कार

(3) राजभाषा गौरव पुरस्कार

(4) राजभाषा महती पुरस्कार

'Indira Gandhi Rajbhasha Puraskar' given on the occasion of Hindi Day is renamed as

(1) Rajbhasha Kirti Puraskar

(2) Rajbhasha Sanman Puraskar

(3) Rajbhasha Gaurav Puraskar

(4) Rajbhasha Mahati Puraskar

---

122. खालीलपैकी कोणता देश हो सार्क (SAARC) चा सदस्य ***नाही*** ?

(1) नेपाळ (2) जपान

(3) भूतान (4) अफगानिस्तान

Which of the following countries is ***not*** a member of the SAARC ?

(1) Nepal (2) Japan

(3) Bhutan (4) Afghanistan

---

123. भारतातील सर्वात मोठ्या लांबीचा सदिया पुल ब्रम्हपुत्रा नदीवर बांधण्यात येत आहे. या पुलाची लांबी किती आहे ?

(1) 10 किमी (2) 9 किमी

(3) 10·15 किमी (4) 9·15 किमी

India's longest bridge, Sadiya Bridge, is being constructed on Brahmaputra river. What is the length of this bridge ?

(1) 10 km (2) 9 km

(3) 10·15 km (4) 9·15 km

124. 62 व्या राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्कारा बाबत जोड्या लावा :

अ.	सर्वोत्कृष्ट दिग्दर्शक	I.	विशाल भारद्वाज
ब.	सर्वोत्कृष्ट पुरुष गायक	II.	विवेक हर्षन
क.	सर्वोत्कृष्ट संकलन	III.	श्रीजीत मुखर्जी
ड.	सर्वोत्कृष्ट संवाद	IV.	सुखविंदर सिंग

	अ	ब	क	ड
(1)	I	II	III	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	III	IV	II	I
(4)	III	I	II	IV

Match the pairs with regard to 62^{nd} National Film Awards.

a.	Best Direction	I.	Vishal Bhardwaj
b.	Best Male Playback Singer	II.	Vivek Harshan
c.	Best Editing	III.	Srijit Mukherji
d.	Best Dialogues	IV.	Sukhwinder Singh

	a	b	c	d
(1)	I	II	III	IV
(2)	IV	III	II	I
(3)	III	IV	II	I
(4)	III	I	II	IV

---

125. भारतात जन्मलेल्या आणि अमेरिकेत स्थानांतरित झालेल्या राज राजेश्वरी यांची नुकतीच अमेरिकेतील ________ शहराची न्यायाधिश म्हणून नेमणूक झाली.

(1) ह्यूस्टन (2) न्यूयॉर्क

(3) वाशिंगटन (4) ऑस्टिन

Raja Rajeshwari, who was born in India and migrated to the U.S., was recently appointed as a judge in ________ city of U.S.

(1) Houston (2) New York

(3) Washington (4) Austin

126. 'निर्भय' क्रुझ क्षेपणास्त्राची भारताने यशस्वी चाचणी __________ रोजी केली.

(1) 17 ऑक्टोबर, 2014 (2) 29 ऑक्टोबर, 2014
(3) 17 मार्च, 2015 (4) 29 मार्च, 2015

India on __________ successfully test-fired the 'Nirbhay' Cruise missile.

(1) October 17, 2014 (2) October 29, 2014
(3) March 17, 2015 (4) March 29, 2015

---

127. नुकतीच भारतीय रेल्वेच्या 'कायाकल्प परिषदेच्या' प्रमुखपदी कोणाची नेमणूक करण्यात आली आहे ?

(1) अजय शंकर (2) अे.के. मित्तल
(3) रतन टाटा (4) यापैकी कोणतेही नाही

Who has been appointed recently as the head of the Indian Railway's 'Kayakalp Council' ?

(1) Ajay Shankar (2) A.K. Mittal
(3) Ratan Tata (4) None of these

---

128. 66 व्या प्रजासत्ताक दिन 2015 च्या पथसंचलनामध्ये महाराष्ट्राच्या चित्ररथाने प्रथम क्रमांक पटकावला. हा चित्ररथ __________ या संकल्पनेवर आधारित होता.

(1) शिवराज्याभिषेक
(2) सार्वजनिक गणेशोत्सव
(3) पंढरीची वारी
(4) बैल पोळा

In the 66^{th} Republic Day Parade 2015, the award for the best tableaux went to Maharashtra. The tableaux was based on the theme of __________ .

(1) Crowning ceremony of Chatrapati Shivaji
(2) Ganesh festival
(3) Pandharichi vari
(4) Bail Pola (Bullock festival)

---

129. 'Statue of Unity' म्हणून ओळखला जाणारा सरदार वल्लभभाई पटेल यांचा पुतळा गुजरात येथील नर्मदा जिल्हयात उभारला जात आहे. त्याची उंची __________ इतकी असणार आहे.

(1) 180 मीटर (2) 182 मीटर
(3) 185 मीटर (4) 186 मीटर

A statue of Sardar Vallabhbhai Patel is being built in Narmada district of Gujarat. It is known as 'Statue of Unity'. The statue will be __________ in height.

(1) 180 metres (2) 182 metres
(3) 185 metres (4) 186 metres

---

130. ‘अटल पेन्शन योजनेबाबत’ खालीलपैकी कोणते विधान ***चुकीचे*** आहे ?

(1) अर्थमंत्र्यांनी आपल्या अर्थसंकालीय बजट (2015 – 16) भाषणात ही योजना घोषित केली.

(2) 2010 – 11 मध्ये लागू करण्यात आलेल्या ‘स्वावलंबन योजनेची’ जागा ही योजना घेणार आहे.

(3) योजनेत सहभागी होण्यासाठी किमान वय 15 वर्षे व कमाल वय 35.

(4) वर्गणीदाराने वर्गणी भरण्याचा किमान कालावधी 20 वर्षे किंवा त्याहून जास्त असेल.

Which of the following statements about ‘Atal Pension Yojna’ is ***false*** ?

(1) The scheme has been announced by the Finance Minister in his Budget speech for 2015 – 16.

(2) This scheme will replace ‘Swavalamban Scheme’ introduced in 2010 – 11.

(3) The minimum age of joining is 15 years and maximum age is 35 years.

(4) Minimum period of contribution by the subscriber would be 20 years or more.

---

131. ग्रीन ऑस्कर म्हणून ओळखला जाणारा व्हाईटली पुरस्कार 2015 यंदा कुठल्या भारतीयास मिळाला आहे ?

(1) डॉ. प्रमोद पाटील (2) राजेन्द्र सिंह

(3) अनिल कुमार अग्रवाल (4) सुनिता नारायण

Who is the Indian recipient of the Whitley Award 2015, which is also dubbed as Green Oscar ?

(1) Dr. Pramod Patil (2) Rajendra Singh

(3) Anil Kumar Agrawal (4) Sunita Narayan

---

132. मदनमोहन मालवीय यांचा यंदाचा “भारतरत्न” पुरस्कार देवून गौरव करण्यात आला. हा पुरस्कार मरणोत्तर देण्यात आलेला असून, त्यांना निधनानंतर तब्बल ________ वर्षांनी देण्यात आला आहे.

(1) 65 (2) 66

(3) 67 (4) 68

Madanmohan Malviya has been posthumously awarded with this year’s Bharat Ratna. The award was given to him ________ years after his death.

(1) 65 (2) 66

(3) 67 (4) 68

---

133. जिल्हा परिषदेच्या सर्व शाळा ‘ई-लर्निंग’ ने जोडणारे महाराष्ट्रातील कोणते दोन तालुके देशातील पहिले ठरले आहे ?

(1) हवेली – परांडा (2) नाशिक – भूम

(3) हवेली – भोर (4) परांडा – भूम

Which two tehsils of Maharashtra stood first in the country in connecting all Zilla Parishad schools by ‘E-Learning’ ?

(1) Haveli – Paranda (2) Nashik – Bhum

(3) Haveli – Bhor (4) Paranda – Bhum

134. देशाच्या सर्व सीमांना जोडणाऱ्या रस्तेबांधणी प्रकल्पाची नुकतीच घोषणा करण्यात आली. या प्रकल्पास ________ नाव देण्यात आले आहे.

(1) राजमाला (2) भारतमाला
(3) सीमान्तरक्षा (4) सीमासुरक्षामाला

A project to build a road network all along the borders of the country was recently announced. It is named as ________ .

(1) Rajmala (2) Bharatmala
(3) Simantraksha (4) Simasurakshamala

---

135. महाराष्ट्राच्या खालील शहरांचा समावेश 'स्मार्ट सिटी' प्रकल्पामध्ये झाला आहे :

(1) पुणे, मुंबई, नागपूर, अमरावती, नाशिक, ठाणे
(2) पुणे, मुंबई, ठाणे, नागपूर, औरंगाबाद, कल्याण
(3) पुणे, मुंबई, नागपूर, नाशिक, औरंगाबाद, भिवंडी
(4) पुणे, मुंबई, नागपूर, औरंगाबाद, लातूर, नांदेड

Following cities of Maharashtra are included in the 'Smart City Project' :

(1) Pune, Mumbai, Nagpur, Amaravati, Nashik, Thane
(2) Pune, Mumbai, Thane, Nagpur, Aurangabad, Kalyan
(3) Pune, Mumbai, Nagpur, Nashik, Aurangabad, Bhiwandi
(4) Pune, Mumbai, Nagpur, Aurangabad, Latur, Nanded

---

136. पुढील विधाने लक्षात घ्या :

अ. राष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धा 2015 केरळ येथे 31 जानेवारी ते 14 फेब्रुवारी 2015 या काळात झाल्या.
ब. ग्रेट इंडियन हॉर्नबिलचा पक्षी स्पर्धेचा शुभंकर होता.
क. हॉर्नबिल हा केरळचा राज्यपक्षी आहे.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बिनचूक आहेत ?

(1) अ आणि ब (2) फक्त अ
(3) ब आणि क (4) तिन्ही

Consider the following statements :

a. National Games 2015 were held in Kerala between 31^{st} January to 14^{th} February 2015.
b. The Great Indian Hornbill was the official mascot of the event.
c. Hornbill is the state bird of Kerala.

Which of the above statements is/are correct ?

(1) a and b (2) Only a
(3) b and c (4) All the three

---

137. डॉ. माधव गाडगीळ यांच्या बाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर ***नाही*** ?

(1) ते भारताचे नामांकित पर्यावरणवादी आहेत.

(2) ते पश्चिम घाट सजीवसृष्टीशास्त्र (Ecology) तज्ञ गटाचे प्रमुख होते.

(3) प्रतिष्ठित अशा टेलर पारितोषिक 2015 चे ते विजेते आहेत.

(4) टेलर पारितोषिकाची स्थापना 2000 मध्ये झाली.

Which of the following statements with respect to Dr. Madhav Gadgil is ***not*** correct ?

(1) He was India's renowned environmentalist.

(2) He was the Chairman of the Western Ghats Ecology Expert Panel.

(3) He is the winner of the prestigious Tyler Prize 2015.

(4) The Tyler Prize was instituted in 2000.

---

138. ब्रिटनमधील निवडणूकीत संसद सदस्य म्हणून नुकतेच निवडून आलेले भारतीय वंशाचे ऋषी सुनक हे कोणत्या भारतीय उद्योजकाचे जावई आहेत ?

(1) लक्ष्मी मित्तल

(2) स्वराज पॉल

(3) नारायण मूर्ति

(4) अझीम प्रेमजी

Rishi Sunak, an Indian origin politician has been recently elected as Member of Parliament in Britain. He is the son-in-law of

(1) Laxmi Mittal

(2) Swaraj Paul

(3) Narayana Murthy

(4) Azim Premji

139. सुकन्या समृद्धी योजनेच्या संदर्भातील खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. भारतातील कोणत्याही व्यक्तीला सुकन्या समृद्धि खाते उघडता येते.

ब. खाते उघडण्यासाठी सुरूवातीला कमीत कमी ₹ 1,000 अनामत जमा करावे लागते.

क. दरवर्षी 9·2 टक्के व्याजदर.

ड. खाते उघडण्यासाठी मुलीची जास्तीत जास्त वयोमर्यादा 10 वर्षे ठरविण्यात आली आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने बिनचूक आहेत ?

(1) अ, ब, क
(2) ब, क, ड
(3) अ, ब, ड
(4) वरील सर्व

Consider the following statements regarding Sukanya Samriddhi Scheme :

a. Any Indian citizen can open Sukanya Samriddhi Account.

b. Minimum deposit ₹ 1,000 for initial account opening.

c. Rate of Interest 9·2% per annum.

d. Maximum age limit of the girl child for opening this account is 10 years.

Which of the above statements are correct ?

(1) a, b, c
(2) b, c, d
(3) a, b, d
(4) All the above

---

140. आर.के. लक्ष्मण यांचे आत्मचरित्र 'द टनेल ऑफ टाईम' असून त्याचा मराठी अनुवाद अशोक जैन यांनी केला आहे, ज्याचे शीर्षक ____________ असे आहे.

(1) कॉमन मॅन
(2) लक्ष्मणरेषा
(3) लक्ष्मणाचा बाण
(4) मी. आर.के. लक्ष्मण

'The Tunnel of Time', is an autobiography of R.K. Laxman. It has been translated in Marathi by Ashok Jain with the title __________ .

(1) Common Man
(2) Laxmanresha
(3) Laxmanacha Baan
(4) Mr. R.K. Laxman

141. पुढील संख्या रचना अभ्यासा आणि प्रश्नचिन्हा ऐवजी पर्याय निवडा.

2	3	4
1	6	13
5	?	31

(1) 18 (2) 17 (3) 12 (4) 11

Study the number pattern and select the option for replacing the question mark.

2	3	4
1	6	13
5	?	31

(1) 18 (2) 17 (3) 12 (4) 11

142. बिंदू P हा बिंदू A पासून पश्चिमेस 10 मीटर आहे.

बिंदू B हा बिंदू P पासून दक्षिणेस 2 मीटर आहे.

बिंदू Q हा बिंदू B पासून पूर्वेस 6 मीटर आहे.

बिंदू C हा बिंदू Q पासून उत्तरेस 2 मीटर आहे.

खालील कोणते तीन बिंदू एका सरळ रेषेत येतील ?

(1) A, C, P (2) B, C, P

(3) Q, C, A (4) A, B, Q

Point P is 10 m to the West of Point A.

Point B is 2 m to the South of Point P.

Point Q is 6 m to the East of Point B.

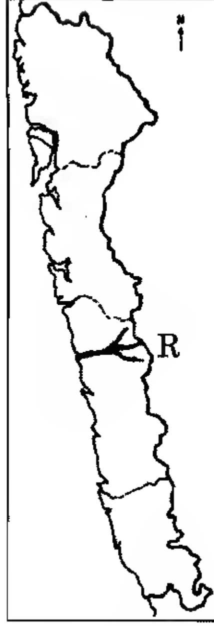
Point C is 2 m to the North of Point Q.

Which of the following three points fall in a straight line ?

(1) A, C, P (2) B, C, P

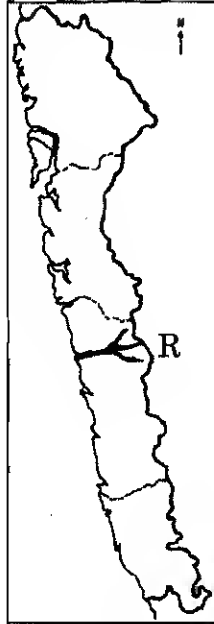
(3) Q, C, A (4) A, B, Q

143. कोंकणच्या नकाशामधे नदी दाखवलेली आहे. तिचे नाव काय ?



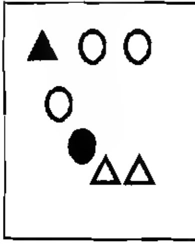
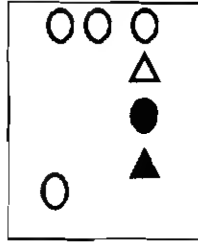
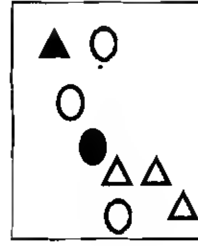
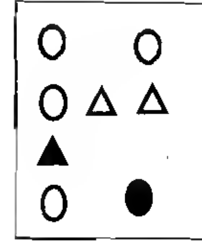
(1) सावित्री (2) कुंडलीका (3) जगबुडी (4) मुचकुंदी

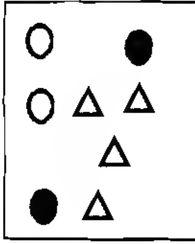
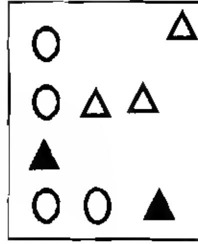
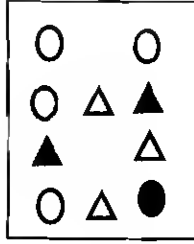
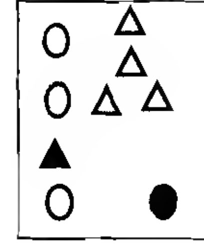
A river is shown in the map of Konkan. What is its name ?



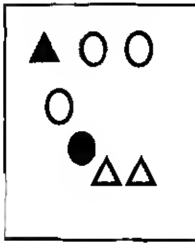
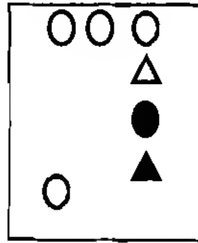
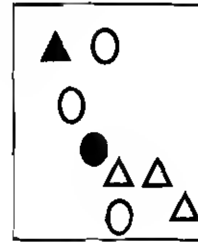
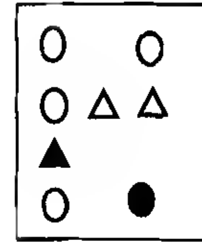
(1) Savitri (2) Kundlika (3) Jagbudi (4) Muchkundi

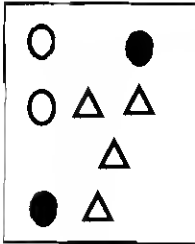
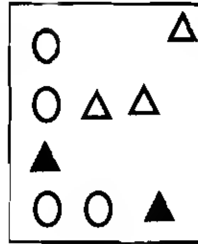
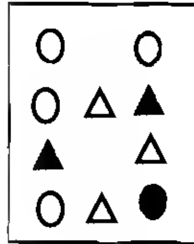
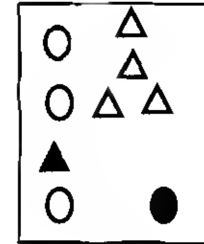
144. प्रश्नचिन्हाच्या एवजी ठेवण्यासाठी उचित पर्याय निवडा.





?

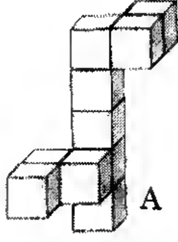

(1)

(2)

(3)

(4)

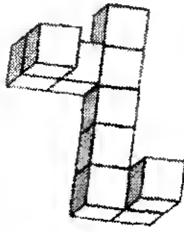
Select the appropriate option for replacing question mark.

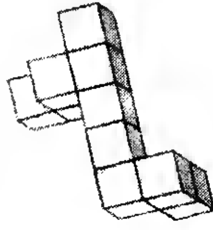




?

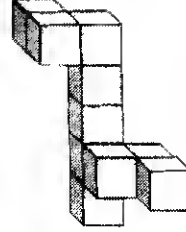

(1)

(2)

(3)

(4)

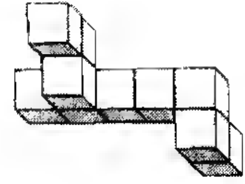
145. घटक A शी एकरूप असलेला पर्याय निवडा.



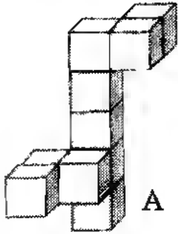

(1)

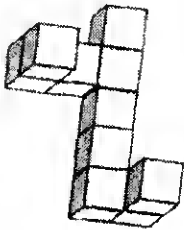

(2)

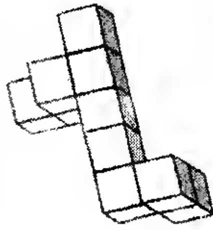

(3)

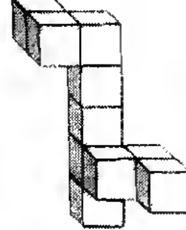

(4)

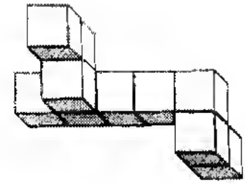
Select the option identical to object A.



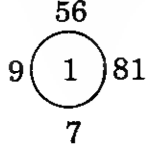

(1)

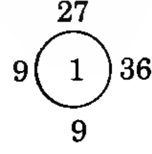

(2)

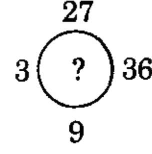

(3)


(4)

146. खालील आकृति आणि अंकांचे निरीक्षण करा आणि प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणता अंक असेल, ते लिहा.

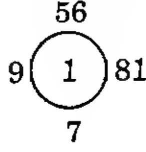


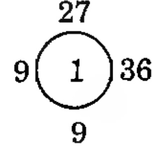


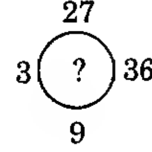


(1) 1
(2) 9
(3) 12
(4) 3

Observe carefully the figures and the numbers. State the number in place of the question mark.







(1) 1
(2) 9
(3) 12
(4) 3

---

147. पुढील संख्या मालिकेतील प्रश्नचिन्हा ऐवजी ठेवण्यासाठी उचित पर्याय निवडा :

32, 34, 37, 41, 42, 48, ?, 55

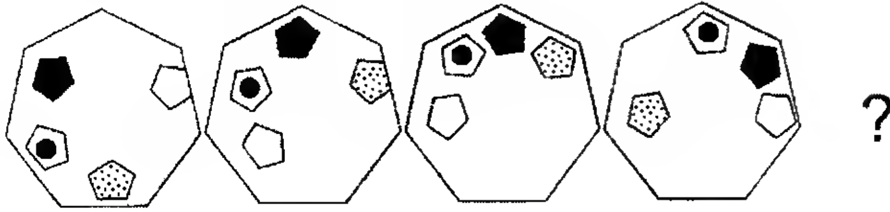
(1) 49
(2) 40
(3) 47
(4) 50

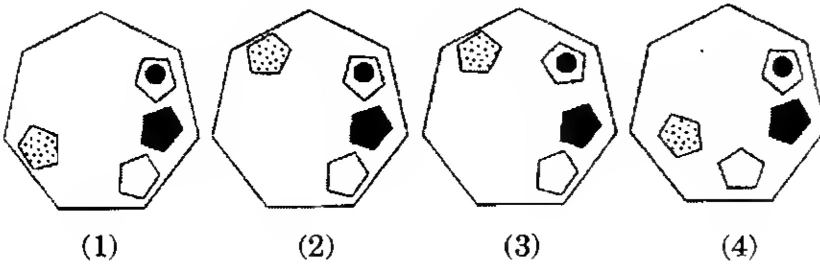
Replace the question mark in the following number series by selecting appropriate option :

32, 34, 37, 41, 42, 48, ?, 55

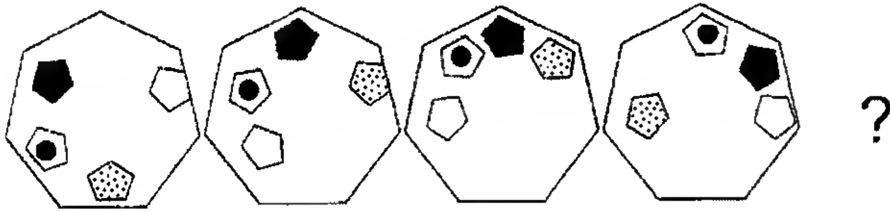
(1) 49
(2) 40
(3) 47
(4) 50

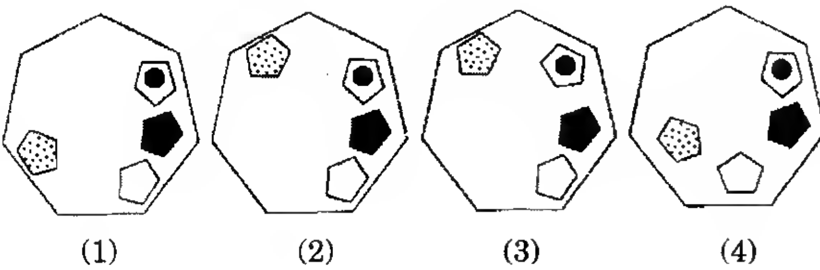
148. प्रश्नचिन्हा ऐवजी ठेवण्यासाठी उचित पर्याय निवडा.





Select the appropriate option for replacing the question mark.





149. अतुल व्यक्तिगत नृत्य प्रशिक्षक आहे. पुढच्या आठवड्यात बुधवार ते रविवार त्याने ग्राहक आरक्षित केले आहेत. दिनाच्या दोन दिवस आधी मधु प्रशिक्षण घेणार आहे. चंदाचे आरक्षण मिकीच्या दोन दिवस आधी आहे जो दिनाच्या नंतर एक दिवस आणि ललिताच्या एक दिवस आधी येणार आहे. सरते शेवटी शिवला मधुच्या चार दिवस नंतर वेळ दिला आहे.

जर मधु बुधवारी प्रशिक्षण घेणार असेल, तर कोणत्या दिवशी अतुलने दोघांना वेळ दिली आहे ?

(1) गुरूवार (2) शुक्रवार

(3) शनिवार (4) रविवार

Atul is a personal dance trainer. He has clients booked in from Wednesday to Sunday next week. Madhu will be attending training two days before Dina. Chanda is booked two days before Micky who is coming one day after Dina and one day before Lalita. Finally Shiv is scheduled in four days after Madhu.

If Madhu is attending training on Wednesday, on which day has Atul double booked persons ?

(1) Thursday (2) Friday

(3) Saturday (4) Sunday

---

150. पुढील अंक मालिकेतील विसंगत घटक निवडा.

31, 38, 48, 61, 75, 96, 118

(1) 48 (2) 75 (3) 96 (4) 118

Select the odd element in the following number sequence.

31, 38, 48, 61, 75, 96, 118

(1) 48 (2) 75 (3) 96 (4) 118

---

151. अरुणने ₹ 12,000 भांडवल गुंतवून एक व्यवसाय सुरु केला. 4 महिन्यानंतर विनयने ₹ 15,000 गुंतवून भागीदारी स्विकारली. वर्षाअखेर, ह्या व्यवसायात त्यांना एकुण ₹ 2,200 नफा मिळाला. तर विनयचा नफ्यातील हिस्सा किती ?

(1) ₹ 978 (2) ₹ 1,000

(3) ₹ 1,050 (4) ₹ 1,225

Arun started a business investing ₹ 12,000. After 4 months, Vinay joined him with an amount of ₹ 15,000. At the end of the year, they earn a profit of ₹ 2,200. Then find the share of Vinay in the profit.

(1) ₹ 978 (2) ₹ 1,000

(3) ₹ 1,050 (4) ₹ 1,225

152. मुंबई शहरावरून कोणते अक्षवृत गेले आहे ?

(1) 17° 55′ उत्तर (2) 18° 55′ उत्तर

(3) 19° 55′ उत्तर (4) 20° 55′ उत्तर

Which latitude passes over the Mumbai city ?

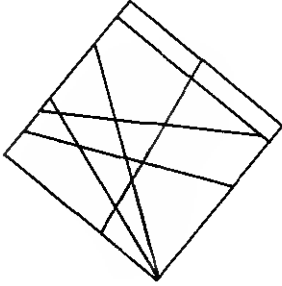
(1) 17° 55′ North (2) 18° 55′ North

(3) 19° 55′ North (4) 20° 55′ North

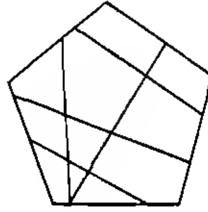
153. आकृति Q ज्याचा भाग आहे, असा पर्याय निवडा.



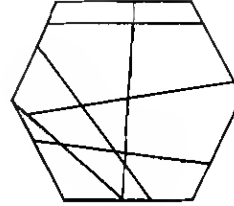
Q



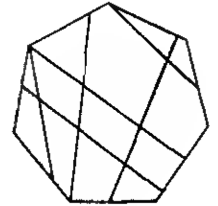
(1)



(2)

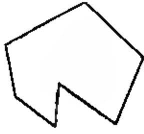


(3)

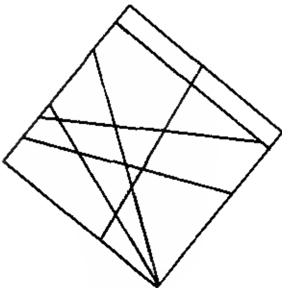


(4)

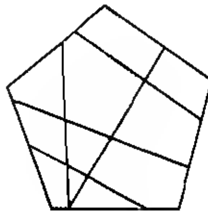
Select the option that has figure Q as a part.



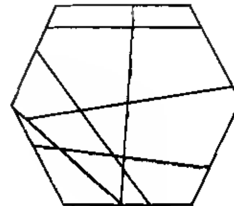
Q



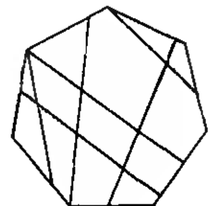
(1)



(2)



(3)



(4)

154. "शालीन कर्नाटक संगीत गायक आहे" हे एकत्रितपणे सिद्ध करणारी दोन विधाने निवडा.

अ. शालीन गानवृंदासाठी गातो.

ब. कर्नाटक संगीत शालीनला सर्वात जास्त आवडते.

क. कर्नाटक किंवा हिंदुस्थानी सारख्या गायला कठीण संगीतासाठी भरपूर तालीम केलेल्या आवाजाची गरज असते.

ड. शालीनचा गानवृंद कर्नाटक संगीत सादर करतो.

इ. शालीनने कर्नाटक संगीताचा अनेक वर्षे सराव केला आहे.

(1) अ – ड (2) अ – इ (3) अ – ब (4) अ – क

Select the two statements that together prove that "Shaleen is a Karnatak vocal singer".

a. Shaleen sings in a band.

b. Shaleen likes Karnatak music best.

c. Difficult music such as Karnatak and Hindustani require well trained voice.

d. Shaleen's band performs Karnatak music.

e. Shaleen has practised Karnatak music for many years.

(1) a – d (2) a – e (3) a – b (4) a – c

---

155. अ. जागतिक व्यापार संघटना (WTO) करार 1 जानेवारी, 1995 रोजी अस्तित्वात आला.

ब. भारताने 31 डिसेंबर, 1995 रोजी जागतिक व्यापार संघटनेत (WTO) प्रवेश केला.

(1) फक्त अ बरोबर आहे

(2) फक्त ब बरोबर आहे

(3) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत

(4) दोन्ही विधाने चूक आहेत

a. WTO agreement came into force on January 1, 1995.

b. India joined the WTO on December 31, 1995.

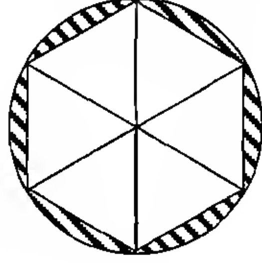
(1) a only is correct

(2) b only is correct

(3) Both the statements are correct

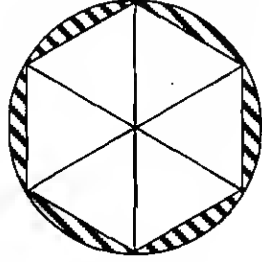
(4) Both the statements are incorrect

156. 10 सेंमी त्रिज्या असलेल्या वर्तुळात सर्व बाजू समान असलेला (बाजू 10 सेंमी) आकृति प्रमाणे षट्कोन काढल्यास, वर्तुळ व षट्कोन या मधील रेखांकित क्षेत्रफळ किती ?



(1) $(150\sqrt{3} - 100\pi)$ (सेंमी)^2
(2) $(100\pi - 150\sqrt{3})$ (सेंमी)^2
(3) $(100 + 150\sqrt{3})$ (सेंमी)^2
(4) $(100\pi + 150\sqrt{3})$ (सेंमी)^2

A regular hexagon (all sides are equal) is inscribed in a circle of radius 10 cm (see figure). Then the shaded area bounded between the circle and hexagon is _______ .



(1) $(150\sqrt{3} - 100\pi)$ sq.cm.
(2) $(100\pi - 150\sqrt{3})$ sq.cm.
(3) $(100 + 150\sqrt{3})$ sq.cm.
(4) $(100\pi + 150\sqrt{3})$ sq.cm.

---

157. आयताकृती कापडाची रुंदी 50 सेंमी व लांबी 100 सेंमी होती. ते कापड ब्लिच केल्याने त्याची लांबी 20% व रुंदी 10% कमी झाली. त्या कापडाचे क्षेत्रफळ किती टक्क्यांनी कमी झाले ते काढा.

(1) 28%
(2) 30%
(3) 41%
(4) 58%

A rectangular piece of cloth was 50 cm wide and 100 cm long. When bleached, it was found to have lost 20% of its length and 10% of its breadth. Find the percentage of decrease in its area.

(1) 28%
(2) 30%
(3) 41%
(4) 58%

---

158. 200 मीटर लांबीच्या ट्रेनला 72 कि.मी. प्रति तास वेगाने 360 मीटर लांबीचा बोगदा पुर्णपणे ओलांडण्या करीता किती वेळ लागेल ?

(1) 28 सेकंद (2) 30 सेकंद

(3) 1 मिनिट (4) 38 सेकंद

A 200 m long train crosses a 360 m long tunnel at a speed of 72 km/hr. How much time will it take to cross the tunnel completely ?

(1) 28 sec. (2) 30 sec.

(3) 1 min. (4) 38 sec.

---

159. 7 सेंमी व्यास असलेल्या नळातून, 10 मीटर प्रति सेकंद या दराने, 2 मीटर व्यास व 4·9 मीटर उंची असलेल्या टाकीत पाणी भरायला किती वेळ लागेल ?

(1) 6 मिनिट 40 सेकंद (2) 6 मिनिट 45 सेकंद

(3) 6 मिनिट 55 सेकंद (4) 6 मिनिट 50 सेकंद

Through a tap, whose inner diameter is 7 cm, water flows at the rate of 10 m/s. How long will this tap take to fill a circular cylinder whose diameter is 2 m and height is 4·9 m ?

(1) 6 minutes 40 seconds (2) 6 minutes 45 seconds

(3) 6 minutes 55 seconds (4) 6 minutes 50 seconds

---

160. पाच क्रमवार विषम संख्यांची सरासरी 61 आहे. तर सर्वात मोठी व सर्वात लहान संख्यांमधील अंतर ______ आहे.

(1) 06 (2) 08

(3) 13 (4) 09

The average of five consecutive odd numbers is 61. Then the difference between the greatest and the smallest number is ______ .

(1) 06 (2) 08

(3) 13 (4) 09

161. दोन संख्यांचा लसावी व मसावी अनुक्रमे 450 व 15 आहे. जर एक संख्या 75 असेल, तर दुसरी संख्या कोणती ?

(1) 90 (2) 105

(3) 93 (4) 108

The LCM and HCF of two numbers are 450 and 15 respectively. If one number is 75, then what is the other number ?

(1) 90 (2) 105

(3) 93 (4) 108

---

162. कारखान्यामधे 16 कुशल कामगार एक काम 15 दिवसात पुर्ण करतात आणि तेच काम 20 अकुशल कामगार 16 दिवसात पुर्ण करतात. तर कुशल व अकुशल कामगारांच्या कार्यक्षमतेचे गुणोत्तर किती ?

(1) 4 : 3 (2) 5 : 6

(3) 4 : 5 (4) 5 : 7

In a factory, 16 skilled workers can complete a piece of work in 15 days and 20 unskilled workers can complete the same work in 16 days. What is the ratio of the efficiency of skilled and unskilled workers ?

(1) 4 : 3 (2) 5 : 6

(3) 4 : 5 (4) 5 : 7

---

163. किंमत काढा $8^{5/3} - 4^{-5/2} = ?$

(1) $31\frac{31}{32}$ (2) $32\frac{31}{32}$

(3) $3\frac{31}{32}$ (4) 31

Find the value of $8^{5/3} - 4^{-5/2} = ?$

(1) $31\frac{31}{32}$ (2) $32\frac{31}{32}$

(3) $3\frac{31}{32}$ (4) 31

164. जर $\frac{(469+174)^2-(469-174)^2}{(x)\times(174)}=4$, तर x = ______.

(1) 174 (2) 186

(3) 469 (4) 348

If $\frac{(469+174)^2-(469-174)^2}{(x)\times(174)}=4$, then x = ______.

(1) 174 (2) 186

(3) 469 (4) 348

---

165. जर $\frac{\sqrt{2}+\sqrt{3}}{3\sqrt{2}-2\sqrt{3}} = a-b\sqrt{6}$ असेल, तर a व b च्या किंमती किती ?

(1) $a=3, b=-\frac{6}{5}$

(2) $a=2, b=\frac{5}{6}$

(3) $a=2, b=-\frac{5}{6}$

(4) $a=3, b=\frac{6}{5}$

If $\frac{\sqrt{2}+\sqrt{3}}{3\sqrt{2}-2\sqrt{3}} = a-b\sqrt{6}$, then the values of a and b are ________.

(1) $a=3, b=-\frac{6}{5}$

(2) $a=2, b=\frac{5}{6}$

(3) $a=2, b=-\frac{5}{6}$

(4) $a=3, b=\frac{6}{5}$

166. "पुस्तकपालन ही व्यापाराच्या आर्थिक तपशील नोंदवण्याची कला व विज्ञान आहे" ही व्याख्या कोणी दिली ?

(1) आर.एन. कार्टर (2) स्पायसर व पेगलर
(3) नॉर्थ कॉट (4) जे.आर. बाटलीबॉय

"Book-keeping is the science and art of correctly recording in the books of accounts, those business transactions that result into transfer of money's worth" is a definition given by

(1) R.N. Carter (2) Spicer and Peglar
(3) North Cott (4) J.R. Batliboi

---

167. व्यक्तिगत खात्याचा नियम

(1) ज्या व्यक्तिस लाभ मिळतो त्यातिच्या खाते नामे
जी व्यक्ति लाभ देते त्यातिच्या खाते जमा
(2) आलेल्या संपत्तीला नावे लिहा
गेलेल्या संपत्तीला जमा करा
(3) खर्च किंवा तोटा नावे लिहा
उत्पन्न किंवा नफा जमा करा
(4) वरीलपैकी कोणते ही नाही

Rule of Personal Account is

(1) Debit the receiver
Credit the giver
(2) Debit what comes in
Credit what goes out
(3) Debit the expenses and losses
Credit the incomes and gains
(4) None of the above

---

168. भाडे, वीज खर्च, वाहतूक खर्च हे कोठल्या खात्यात दाखवले जातात ?

(1) व्यापार खाते (2) नफा तोटा खाते
(3) ताळेबंद (4) वरील सर्व

Rent, Electricity expenses, Conveyance expense are reflected in

(1) Trading A/c (2) Profit and Loss A/c
(3) Balance Sheet (4) All of the above

---

169. खालीलपैकी कोणते खाते नफा तोटा खात्याप्रमाणे असते ?

(1) आय-व्यय खाते

(2) उत्पन्न व खर्च खाते

(3) ताळेबंद

(4) वरीलपैकी कोणते ही नाही

Which of the following is similar to Profit and Loss A/c ?

(1) Receipt and Payment A/c

(2) Income and Expenditure A/c

(3) Balance Sheet

(4) None of the above

---

170. रोख, बँक व सूट असे रकाने असणाऱ्या रोख पुस्तकास काय म्हणतात ?

(1) साधे रोख पुस्तक

(2) दोन रकान्याचे रोख पुस्तक

(3) तीन रकान्याचे रोख पुस्तक

(4) वरीलपैकी कोणते ही नाही

A Cash Book having Cash, Bank and Discount columns is called as

(1) Simple Cash Book

(2) Double Column Cash Book

(3) Three Column Cash Book

(4) None of the above

---

171. व्यापाराच्या दैनिक नोंदीचे मूळ पुस्तक कोणते ?

(1) रोजकीर्द (2) खतावणी

(3) रोख पुस्तक (4) तेरीज पत्रक

A book of prime entry recording the transactions daily is called as

(1) Journal (2) Ledger

(3) Cash Book (4) Trial Balance

172. "अव्यापारी संस्थामध्ये" खालीलपैकी कोणाचा समावेश उचित ठरणार ***नाही*** ?

(1) श्रमिक संघटना (2) प्रमंडळ

(3) क्रीडासंस्था (4) धर्मादाय संस्था

Which of the following ***cannot*** be a "not-for-profit" concern ?

(1) Labour Unions (2) Corporations

(3) Sports Club (4) Charitable Trust

---

173. खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. स्थानिक शासन संस्थांमध्ये महिलांसाठी 50% आरक्षण देणारा भारत हा पहिला देश बनला आहे.

ब. पंचायतीमध्ये 50% आरक्षण देणारे बिहार हे पहिले राज्य आहे.

(1) विधान अ बरोबर, ब चूक

(2) विधान अ चूक, ब बरोबर

(3) दोन्हीही विधाने चूकीचे

(4) दोन्ही विधाने बरोबर

Consider the following statements :

a. India has become the first country to reserve 50% seats for women in local self government.

b. Bihar was the first State to offer 50% reservation for women in panchayats.

(1) Statement a is correct, b is false

(2) Statement a is false, b is correct

(3) Both the statements are false

(4) Both the statements are correct

---

174. लेखाकर्माची कोणती संकल्पना व्यापाराचे स्वतंत्र अस्तित्व मान्य करते ?

(1) दुहेरी परिणाम (2) स्वतंत्र व्यक्तित्व

(3) परिव्यय (4) वस्तुनिष्ठ पुरावा

Which accounting principle recognises the independent existence of business ?

(1) Dual Aspect (2) Entity

(3) Cost (4) Objective evidence

---

175. खालीलपैकी कोणते/कोणती पुस्तक/पुस्तके दुय्यम आहे/आहेत ?

अ. खरेदी पुस्तक

ब. विक्री पुस्तक

क. रोख पुस्तक

ड. वरील सर्व

(1) अ आणि ब (2) अ आणि क

(3) ब आणि क (4) ड

Which of the following is/are Subsidiary book(s) ?

a. Purchase Book

b. Sales Book

c. Cash Book

d. All of the above

(1) a and b (2) a and c

(3) b and c (4) d

176. खालीलपैकी कोणत्या खात्यात नेहमी नामे शिल्लक असेल ?

(1) व्यक्तिगत खाते

(2) वास्तविक (संपत्ति) खाते

(3) नामधारी खाते

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which of the following accounts would always have a debit balance ?

(1) Personal A/c

(2) Real A/c

(3) Nominal A/c

(4) None of the above

177. एकूण ऋणकोपैकी बुडित व संशयित कर्ज निधी तरतूद केलेल्या रक्कमेमध्ये घट झाल्यास त्याचा परिणाम ________.

(1) देयतेमध्ये वाढ होते
(2) निव्वळ नफ्यात वाढ होते
(3) निव्वळ नफ्यात घट होते
(4) निव्वळ तोटा वाढतो

Decrease in provision for bad and doubtful debts would result in
(1) Increase in Liabilities
(2) Increase in Net Profit
(3) Decrease in Net Profit
(4) Increase in Net Loss

---

178. खालीलपैकी कोणते लेखांकीय मानांकन (AS) हे स्थिर मालमत्तेशी संबंधित आहे ?

(1) ए.एस. 9 (2) ए.एस. 2
(3) ए.एस. 6 (4) ए.एस. 10

Which of the following Accounting Standards deals with Accounting for Fixed Assets ?
(1) AS 9 (2) AS 2
(3) AS 6 (4) AS 10

---

179. पुरवठादाराला माल परत करताना त्याच्यासोबत ________ असणे आवश्यक असते.

(1) बीजक (2) रोख बीजक
(3) नावे पत्र (4) जमा पत्र

Goods returned to suppliers should be accompanied by ________.
(1) Bill (2) Cash Memo
(3) Debit Note (4) Credit Note

180. रोजकिर्दीच्या __________ या रकान्यामध्ये रोजकिर्दयन करताना नोंद केली जात नाही.

(1) तारीख (2) तपशील

(3) खाते पान (4) रक्कम

The __________ Column of the Journal is not filled in at the time of Journalising.

(1) Date (2) Particulars

(3) Ledger folio (4) Amount

---

181. __________ ची सुरवात म्हणजे पुस्तकपालनाचा शेवट होय.

(1) तेरीज पत्रक (2) ताळेबंद

(3) पुस्तकपालन (4) लेखाकर्म

__________ starts where book-keeping ends.

(1) Trial Balance (2) Balance Sheet

(3) Book-keeping (4) Accountancy

---

182. खालील माहितीच्या आधारे, 31 मार्च, 2015 अखेरीस भांडवलाची रक्कम किती असेल ते सांगा.

प्रारंभीचे भांडवल ₹ 3,20,000; वार्षिक उत्पन्न (नफा) ₹ 1,40,000; वार्षिक एकूण उचल ₹ 20,000; उचलीवरील व्याज ₹ 900; जमा पुरवणी भांडवल ₹ 20,000 आणि भांडवलावरील व्याज रक्कम ₹ 19,800.

(1) ₹ 4,78,900 (2) ₹ 4,78,000

(3) ₹ 4,59,000 (4) ₹ 4,79,800

From the following information calculate Capital Balance as on 31st March, 2015.

Opening Capital Balance ₹ 3,20,000; Annual income (Profit) ₹ 1,40,000; Annual Total Drawings ₹ 20,000; Interest on Drawings ₹ 900; Additional Capital ₹ 20,000 and Interest on Capital ₹ 19,800.

(1) ₹ 4,78,900 (2) ₹ 4,78,000

(3) ₹ 4,59,000 (4) ₹ 4,79,800

183. घसारा नेहमी व्यवसायातील __________ या मालमत्तेवर आकारला जातो.

(1) चालू (2) स्थिर

(3) अदृश्य (4) अचल

Depreciation is charged only on the __________ assets of a business.

(1) Current (2) Fixed

(3) Intangible (4) Immovable

---

184. एका यंत्रसामग्रीवर कमी केलेल्या मुल्य पद्धतीने (प्रव्हासन आधिक्य पद्धतीने) सलग तीन वर्षे दरसाल दर शेकडा 10 टक्के दराने घसारा आकारला तर त्या यंत्रसामग्रीचे कमी झालेले मुल्य ₹ 10,20,600 इतके आहे तर त्या यंत्रसामग्रीची मुळ किंमत किती असेल ?

(1) ₹ 11,47,400 (2) ₹ 14,00,000

(3) ₹ 12,20,000 (4) ₹ 15,40,000

After charging depreciation on machinery @ 10% p.a. for three years under the Reducing Balance Method, (written down method), the balance of Machinery A/c is ₹ 10,20,600. What is the original cost of machinery ?

(1) ₹ 11,47,400 (2) ₹ 14,00,000

(3) ₹ 12,20,000 (4) ₹ 15,40,000

---

185. पुढील दोन विधानांपैकी कोणते ***अयोग्य*** आहे ?

खतावणी मध्ये,

अ. खर्च बाजूला तपशील 'कडून' (बाय) ने सुरू होतो.

ब. जमा बाजूला तपशील 'ला' (टू) ने सुरू होतो.

(1) फक्त अ अयोग्य आहे (2) फक्त ब अयोग्य आहे

(3) अ व ब दोन्ही अयोग्य आहेत (4) दोन्हीही अयोग्य नाहीत

Which of the following two statements is ***incorrect*** ?

In the Ledger Account,

a. the Debit side of particulars starts with the word 'By'.

b. the Credit side of particulars starts with the word 'To'.

(1) Only a is incorrect (2) Only b is incorrect

(3) Both a and b are incorrect (4) Neither a nor b is incorrect

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

186. खाली नमूद दोन विधानांपैकी कोणते योग्य आहे ?

अ. बाजार मुल्य वर्षभरात वाढले असले तरी घसारा आकारण्यात येतो.

ब. घसारा आर्थिक स्रोत नाही.

(1) फक्त अ योग्य आहे (2) फक्त ब योग्य आहे

(3) अ व ब दोन्हीही योग्य आहेत (4) अ व ब दोन्हीही योग्य नाहीत

Which of the two statements given below is correct ?

a. Depreciation is charged even if market value of the assets has increased during the year.

b. Depreciation is not a source of funds.

(1) Only a is correct (2) Only b is correct

(3) Both a and b are correct (4) Neither a nor b is correct

---

187. ताळेबंदामध्ये (बॅलन्सशीटमध्ये) कोणते खाते आढळते ?

(1) वास्तविक (संपत्ति) खाते व नामधारी खाते

(2) वैयक्तिक खाते व नामधारी खाते

(3) वास्तविक (संपत्ति) खाते व वैयक्तिक खाते

(4) वास्तविक (संपत्ति) खाते, वैयक्तिक खाते व नामधारी खाते

Which Accounts appear in the Balance Sheet ?

(1) Real Accounts and Nominal Accounts

(2) Personal Accounts and Nominal Accounts

(3) Real Accounts and Personal Accounts

(4) Real Accounts, Personal Accounts and Nominal Accounts

---

188. पुढील दोन विधानांपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?

अ. भांडवलावरील व्याज नफा व तोटा खात्यात जमा होते.

ब. उचली वरील व्याज (ड्रॉइंग वरील) नफा व तोटा खात्यात चढते.

(1) फक्त अ योग्य आहे (2) फक्त ब योग्य आहे

(3) अ व ब दोन्ही योग्य आहेत (4) अ व ब दोन्ही योग्य नाहीत

Which of the following two statements is correct ?

a. Interest on capital is credited to Profit and Loss Account.

b. Interest on drawing is debited to Profit and Loss Account.

(1) Only a is correct (2) Only b is correct

(3) Both a and b are correct (4) Neither a nor b is correct

189. पुढील दोन विधानांपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

सामान्य रोजकीर्द ज्यास मूळ (प्रॉपर) रोजकीर्दही म्हटले जाते

अ. सर्व मोठ्या (महत्त्वाच्या) देवाणघेवाणांची नोंद घेण्यास वापरले जाते.

ब. जी देवघेव कधी कधी होते (नियमितपणे नाही) तिची नोंद घेण्यात वापरले जाते.

(1) फक्त अ बरोबर आहे

(2) फक्त ब बरोबर आहे

(3) अ व ब दोन्ही बरोबर आहेत

(4) कोणतेही विधान बरोबर नाही

Which of the following two statements is correct ?

General Journal which is also called as Journal Proper

a. is meant for recording all the major transactions.

b. is meant for recording transactions that do not occur frequently.

(1) Only a is correct

(2) Only b is correct

(3) Both a and b are correct

(4) Neither a nor b is correct

---

190. पुढील विधानांपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?

(1) वास्तविक (संपत्ति) खात्याचे वर्गीकरण 'खर्च व हानी' (एक्स्पेन्सेस व लॉसेस) तसेच उत्पन्न व लाभ (इन्कम्स अँड गेन्स) खात्यात होते.

(2) नामधारी खात्याचे वर्गीकरण दृष्य व अदृष्य खात्यात होते.

(3) व्यक्तिगत खात्याचे वर्गीकरण नैसर्गिक व कृत्रिम (नॅचरल अँड आर्टिफिशियल) खात्यात होते.

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which of the following statements is correct ?

(1) Real Accounts are classified into Expenses and Losses A/c and Incomes and Gains A/c.

(2) Nominal Accounts are classified as Tangible and Intangible A/c.

(3) Personal Accounts are classified as Natural A/c and Artificial A/c.

(4) None of the above

191. जोड्या जुळवा :

	अ गट		*ब गट*
अ.	केंद्रीय विक्रीकर कायदा	I.	1899
ब.	अतिरिक्त अबकारी कर कायदा	II.	1957
क.	भारतीय तिकीट कायदा	III.	1956

	अ	ब	क
(1)	I	II	III
(2)	III	II	I
(3)	I	III	II
(4)	III	I	II

Match the list :

	Group A		*Group B*
a.	Central Sales Tax Act	I.	1899
b.	Additional Duties of Excise Act	II.	1957
c.	Indian Stamps Act	III.	1956

	a	b	c
(1)	I	II	III
(2)	III	II	I
(3)	I	III	II
(4)	III	I	II

192. वस्तू आणि सेवा कर (GST) काय सूचित करतो ?

(1) वस्तू आणि सेवांसाठी एकच कर
(2) वस्तू आणि सेवांसाठी वेगवेगळे कर
(3) प्रत्यक्ष कर
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

What does GST suggest ?

(1) A single tax for goods and services
(2) Different taxes for goods and services
(3) Direct Tax
(4) None of the above

193. उदारीकरणाच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. व्यापारावरील निर्बंध कमी करणे.

ब. आर्थिक बाबींवरील निर्बंध टप्याटप्याने कमी करणे.

क. कायद्याचा काटेकोर वापर.

वरील विधानांपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

(1) फक्त अ (2) फक्त ब

(3) फक्त अ व ब (4) फक्त ब व क

In connection with liberalisation, consider the following :

a. Removal of trade barriers.

b. Progressive elimination of control by State over economic activities.

c. Strict implementation of laws

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) a only (2) b only

(3) a and b only (4) b and c only

---

194. खाजगीकरणाच्या धोरणाचा हा परिणाम आहे

अ. निराष्ट्रीयीकरण

ब. संयुक्त उपक्रम

क. अवसायनता

(1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त ब आणि क

(3) फक्त अ आणि क (4) वरील सर्व

A policy of privatisation leads to

a. Denationalisation

b. Joint ventures

c. Liquidation

(1) a and b only (2) b and c only

(3) a and c only (4) All the above

195. अ. आर्थिक सुधारणांनंतर कृषि क्षेत्राची वाढ कुंठीत झाली आहे.

ब. कृषि क्षेत्रातील गुंतवणूक ही स्थूल देशांतर्गत उत्पादनाच्या फक्त 2·8% एवढी होती.

(1) अ व ब दोन्ही बरोबर असून अ हे ब चे कारण आहे

(2) अ व ब दोन्ही बरोबर असून ब हे अ चे कारण आहे

(3) अ व ब एकमेकांशी संबंधित नाहीत

(4) अ व ब दोन्हीही चूक आहेत

a. Agricultural growth has stagnated after economic reforms.

b. Investment in agriculture sector was 2·8% of GDP.

(1) Both a and b are correct and a is a reason of b

(2) Both a and b are correct and b is a reason of a

(3) a and b are not related to each other

(4) Both a and b are incorrect

---

196. अ. व्यापारविषयक गुंतवणूक उपाय (TRIMs) विदेशी गुंतवणूकदारांना राष्ट्रीय दर्जा देते.

ब. व्यापारविषयक गुंतवणूक उपाय (TRIMs) यात पेटंट्स व व्यापारचिन्हांचा समावेश संरक्षणार्थ होतो.

(1) फक्त अ बरोबर आहे

(2) फक्त ब बरोबर आहे

(3) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत

(4) दोन्ही विधाने चूक आहेत

a. Trade Related Investment Measures (TRIMs) give national treatment for foreign investors.

b. Trade Related Investment Measures (TRIMs) include patents and trademarks for protection.

(1) a only is correct

(2) b only is correct

(3) Both the statements are correct

(4) Both the statements are incorrect

197. जागतिकीकरणाचे हे फलित आहे

अ. भांडवल व वित्त यांचे जलद स्थानांतरण.

ब. देशादेशांतील वाढते आर्थिक परस्परावलंबित्व.

(1) फक्त अ बरोबर आहे
(2) फक्त ब बरोबर आहे
(3) अ व ब दोन्ही बरोबर आहेत
(4) अ व ब दोन्ही चूक आहेत

Globalization results in

a. faster movements of capital and finance.

b. growing economic interdependence among nations.

(1) a only is correct
(2) b only is correct
(3) Both a and b are correct
(4) Both a and b are incorrect

---

198. सन 1991 मध्ये कॉंग्रेस सरकारने आर्थिक सुधारणांची सुरूवात केली तेंव्हा-कोणाच्या नेतृत्वाखाली सरकार होते ?

(1) पी.व्ही. नरसिंहराव
(2) डॉ. मनमोहन सिंग
(3) इंदिरा गांधी
(4) राजीव गांधी

Economic Reforms in India were introduced in 1991 by the Congress Government led by

(1) P.V. Narasimha Rao
(2) Dr. Manmohan Singh
(3) Indira Gandhi
(4) Rajiv Gandhi

---

199. 2000 सालच्या राष्ट्रीय शेतीविषयक धोरणांतर्गत उद्देश्य :

अ. अन्न व पौष्टिकअन्न सुरक्षितता.

ब. शेतीचा निरंतर विकास.

क. नगदी पिकांच्या वाढीस प्रोत्साहन.

वरीलपैकी कोणत्या बाबी बरोबर आहे/आहेत ?

(1) फक्त अ (2) फक्त अ आणि ब

(3) फक्त अ आणि क (4) अ, ब आणि क

The National Agricultural Policy 2000, aims at achieving

a. food and nutritional security.

b. sustainable agricultural growth.

c. encouragement to production of cash crops.

Which of the above is/are correct ?

(1) a only (2) a and b only

(3) a and c only (4) a, b and c

---

200. MFN तत्त्व व वागणूक म्हणजे

(1) मनी फ्रॉम नेशन तत्त्व

(2) मनी फॉर नेशन तत्त्व

(3) मोस्ट फेवरर्ड नेशन तत्त्व

(4) मोर फेव्हरेबल नेचर तत्त्व

MFN treatment means

(1) Money From Nation Principle

(2) Money For Nation Principle

(3) Most Favoured Nation Principle

(4) More Favourable Nature Principle

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे.....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 पर्यवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक** आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK